

PRIMORSKI DNEVNIK
Je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 167 (13.700)

Trst, petek, 20. julija 1990

Bolonjska razsodba kot zla slutnja

Krivci so zaščitene osebe, zato ostanejo vselej nekaznovani

BOLOGNA — Dan po nezaslišani razsodbi bolonjskega prizivnega sodišča je potekal v znamenju vprašanj, dvomov in sumov, ki se porajajo tako v preprostih ljudeh kot v političnih in sodnih krogih. Osuplost se verjetno še dolgo ne bo podelila, še zlasti, ker je črni terorizem v Italiji vselej nekaznovan, kot je poudaril Occhetto na zasedanju partijskega vodstva in pozneje na tiskovni konferenci. »Trg Fontana, Brescia, Bologna, Ustica, mafijski poboji, so doslej ostali nekaznovani in nemogoče bi bilo, da ta krvavi seznam ne bi vzbujala osuplosti in zaskrbljenosti,« je povzel tajnik KPI.

Occhetto se je nato lotil vprašanja tajnih državnih arhivov, za katere je že v sredo zahteval, naj jih končno odprejo, omenil pa je tudi strategijo izkrivljanja resnice in preusmerjanja preiskave, ki je na procesih proti prevratniškemu terorizmu že nekakšna praksa. »Nekaznivost ne bi obstajala, če ne bi krivci imeli stalno pokritih ramen, če ne bi bili zaščiteni tudi s strani nekaterih državnih institucij,« je

povzel. V primerjavi z njegovimi obtožbami so bile reakcije ostalih strank precej bolj umirjene. Številni parlamentarci so predsedniku vlade vložili interpelacije v zvezi z razsodbo, strankarska glasila so objavila uvodnike z neštetimi vprašanji, na katera bržčas ne bo nikoli odgovora. Rdeča nit, ki povezuje članke, pa se nanaša na strategijo prevratnikov, ki so nepremagljivi v preusmerjanju preiskav in prikrivanju prave resnice. Resnici na ljubo pa so reakcije posameznih predstavnikov strank dokaj mile. Nekateri govorijo o emotivni vzmeti, ki je sprožila komentarje, še preden je bolonjsko sodstvo javno utemeljilo razsodbo.

Demokratski senatorji so reagirali z obširno interpelacijo predsedniku vlade, od katerega zahtevajo pojasnila glede zamujanja sodnih oblasti; sprašujejo tudi, ali so tajne službe v zadostni meri prispevale pri iskanju resnice in ali bo vlada končno kaj ukrenila, da bi preprečile počasnot in spletke, ki pogojujejo procese proti teroristom.

Drugi dan Delorsovega obiska v Sovjetski zvezi

V duhu perestrojke bo SZ navezala nove stike z EGS

Gorbačov je obljubil gostu, da bo SZ pospešila konvertibilnost domače devize in iskala nove poti iz težke gospodarske krize

Jacques Delors in Mihail Gorbačov

(Telefoto AP)

MOSKVA — Po krajšem razgovoru s sovjetskim ministrskim predsednikom Rižkovom je predsednik Evropske komisije Jacques Delors posvetil svoj drugi dan uradnega obiska v Moskvi sestanku s predsednikom Gorbačovom.

O tem, kako so potekali razgovori, je podrobno poročala tiskovna agencija TASS, ki je poudarila predvsem gospodarsko plat razgovora med Gorbačovom in Delorsom. Sovjetska zveza je namreč izrazila gostu trdno prepričanje, da bo kljub težavam vztrajala na poti gospodarske prenovе države, ki je nujno potreba temeljite reforme, to je perestrojke.

Da bi čim bolj omilila neprijetne posledice prehoda v novo pojmovanje gospodarstva, je vlada SZ pripravljena poglobiti dosedanje gospodarske stike z EGS in pri tem pospešiti uvedbo konvertibilne sovjetske devize. Predsednik Gorbačov je sam potrdil Delorsu, da bo SZ spoštovala to obljubo. Gorbačov ni zamolčal gostu številne težave gospodarskega značaja, ki trenutno hudo pestijo sovjetsko življenje.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ob stopnjevanju napadov na pobudnike referendumu o volilni reformi

V poslanski zbornici začeli razpravo o zakonu Mammi

RIM — V poslanski zbornici so včeraj začeli obravnavati prve člene zakona Mammi. Debata se bo bržkone razvila v začetku prihodnjega tedna, ko bodo prišli na dnevni red najbolj sporni zakonski členi. Do takrat ima predsednik vlade Andreotti čas, da zgledi spore v vrstah vladne koalicije in da uveljavi skupno govorico med zavezniki. Glede tega prevladuje zmerni optimizem, saj je levica Krščanske demokracije (preko Granellija) včeraj potrdila pripravljenost do kompromisnih rešitev, tako glede reklamnih vložkov kot glede maksimalne višine reklame. Na podlagi nekaterih govoric naj bi Andreotti predlagal kompromisno rešitev, ki predvideva, da bi maksimalna višina reklame dosegla največ 50 odstotkov prihodkov (tj. virov iz naročnine in reklame); to naj bi veljalo tako za RAI kot za zasebne postaje. O zakonu Mammi sta med drugim razpravljala tajnik KD Arnaldo Forlani in voditelj levice Ciriaco De Mita.

Tajnik republikanske stranke Giorgio La Malfa je prepričan, da bo prišlo do dogovora in da bodo nesoglasja minila brez večjih prask. Tajništvo PSI pa je opozorilo zaveznike, da obstajajo zelo jasni dogovori, te pa morajo spoštovati vsi. Poudarilo je tudi, da so polemike okrog zakona Mammi prerasle, tako da je zadeva zadobila že politični značaj. Tajništvo PSI je ponovno opozorilo na nevarnost, ki bi jih lahko povzročili referendum za institucionalno reformo, zato je pozvalo na morebitne nepravilnosti pri zbiranju podpisov v korist referendumov. Na možne nepravilnosti je

prejšnje dni opozoril že predsednik socialističnih senatorjev Fabbri, to pa je povzročilo reakcije iz tabora pobudnikov referendumov. Demokristjanski poslanec Segni je dejal, da smo priča pravcati ustrahovalni kampanji PSI, medtem ko sta radikalec Calderisi in liberalec Biondi obtožila Craxija, da glede tega vprašanja nima dovolj prepričljivih argumentov.

Medtem se v vrstah KPI nadaljujejo polemike med zagovorniki in nasprotniki Occheta. Oboji sicer kritizirajo PSI zaradi načina vodenja javnih uprav in javnih ustanov, po drugi strani pa so razdvojeni glede odnosa do napovedane rojstva konstituant in teles, ki bi jo upravljale. Fronta za »ne« je včeraj zahtevala odstop Claudia Petruccioli, odgovornega pri delovni skupini za odnose z zunanjimi organizacijami. Eden od najbolj gorečih voditeljev fronte, Chiarante, je izjavil, da pri tem ne gre za osebne spore, marveč za vprašanje upravljanja omenjene delovne skupine. Po mnenju Chiaranteja se je delovna skupina preveč ukvarjala z obrobni zadevami, premalo pa bila sedež sočanja različnih stališč v partiji.

Fronta za »ne« je polemična tudi glede vodenja dnevnika Unità. Vse kaže, da si želi, da bi bila primerno zastopana v vodstvu časopisa, pri tem pa naj bi zahtevala mesto poddirektorja.

G. R.

Na seji senatne proračunske komisije

Včeraj oživel zakon za obmejna območja

RIM — Očitno je počasnost italijanskega zakonodajnega sistema tolikšna, da se svet zunaj palače spreminja tako naglo, da ga norme ne dohitujejo.

To še posebej velja za zakon o »mejnih področjih«, ki je v resnici zakon o stimulaciji mednarodnega gospodarskega in kulturnega sodelovanja severovzhodne Italije z državami vzhodne Evrope in še posebej s sosedami, kot sta Jugoslavija in Avstrija.

Zamisel o zakonu je vzklikala med polemikami o uresničljivosti osimske proste industrijske cone na Krasu. Tedaj se je govorilo o možnosti sodelovanja vzdolž vse meje, od Milja do Trbiža. Zato se zakon še danes imenuje o »mejnih področjih«, čeprav sega njegov vpliv daleč na vzhod.

Zaradi predčasnega razpusta parlamenta ga niso odobrili že v prejšnji zakonodajni dobi, pač pa šele na predvečer zadnjih deželnih volitev, pred dvema letoma. Iz poslanske zbornice je zakon romal v senat, kjer je običaj zaradi nesoglasij v vladni večini in tudi zaradi novih težav, nastalih zara-

di bankrota podjetja »Cogolo«, ki je veljalo za zgled mednarodnega sodelovanja na relaciji Furlanija - Vzhod.

Medtem so se razmere na Vzhodu močno spremenile. Sovjetskega gospodarskega bloka (SEV), na katerega se je zakon skliceval, praktično ni več in vsak čas bo izginila celo ena izmed omenjenih držav, Nemška demokratična republika.

To je predsednika proračunske komisije senata sen. Andratto prepričalo, da je treba zakon o gospodarskem sodelovanju z vzhodnimi državami dobesedno napisati na novo.

Na včerajšnji seji je predlagal, naj bi zakon slonel na treh temeljih: valutno-finančni prosti coni v Trstu, v demski finančni družbi za spodbujanje ustanavljanja in delovanja mešanih podjetij in poglavju o kulturno-znanstvenem sodelovanju.

V razpravo sta posegla tudi senatorja Battello (KPI) in Beorchia (KD),

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

25 let alpskih vrat

Mitterrand in Cossiga sta včeraj načelovala proslavi ob 25-letnici odprtja predora pod Mont Blancom (Telefoto AP)

NA 12. STRANI

Zmaga nad komo

CICAGNA (GENOVA) — Marcello Manunza se je rodil pred 25 leti. Od teh je tri preživel v globoki komi. V vegetativno življenje ga je pahnila prometna nesreča, v ponedeljek pa je vsem, ki so ga imeli radi uspelo zmagati odločilno bitko z zlo usodo. Marcello Manunza se je namreč prebudil in dokončno premostil komo.

Pred njim je sedaj dolga pot rehabilitacije in fizioterapije, vendar je starše in prijatelje neizmerno osrečil že njegov prvi pogled po treh letih globokega spanja.

Fantu, ki je fizično pravi orjak, je pomagala posebna terapija, ki jo z uspehom uvaja ameriški profesor Glen Doman. Marcella so postavili na desko, ki je bila nagnjena za 45 stopinj. Ko je njegovo telo ležalo na deski so ga starši in prijatelji skušali na naj-

različnejše načine pripraviti do tega, da se je »premaknil«. Žgackali so ga, božali, ščipali, mu govorili in šepetali, ga masirali in tipali.

Po dolgih mesecih terapije se je izkazalo, da je bilo njegovo telo pripravljeno na »živčne« reakcije. Tresljaji in drobni gibi so najavljali, da je Marcellovo telo premostilo najhujše težave.

Že dan po prvih znakih okrevanja je bolnik spregovoril nekaj besed. Trudi se, da bi bral voščila prijateljev, skušal je celo pogoltniti žlico juhe. Oktobra ga bo ponovno pregledal zdravnik Doman, presrečne starše pa sedaj pesti nova skrb. Oče je izgubil službo, terapija pa je izredno zahtevna, saj terja trideset skupinskih vaj dnevno in to v posebnih kliničnih strukturah.

Okrepljeno sodelovanje za zaščito severnega Jadrana

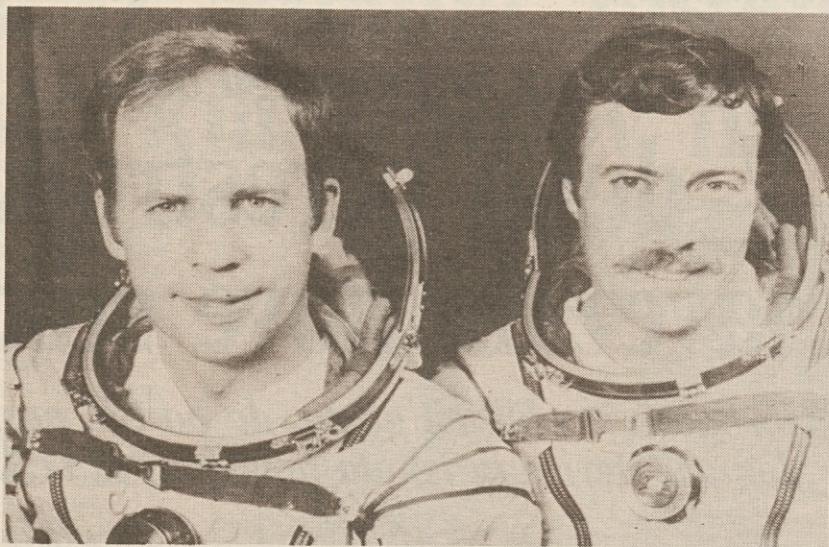
NA 4. STRANI

Sodstvo zaplenilo gradbišče ENEL

REGGIO CALABRIA — Sodnik za preliminarno preiskavo je odredil preventivno zaplenbo gradbišča državnega podjetja ENEL, ki v Gioii Tauro gradi električno centralo na različna goriva. Preiskava, pri kateri je nekaj časa sodeloval tudi visoki protimafijski komisar Sica, je stekla že januarja, šele pred kratkim pa se je dejansko izkazalo, da so bili sumi utemeljeni in da ima tudi mafija prste vmes. Državno pravdnitvo iz Reggio Calabrie namreč meni, da gradnja elektrarne ni v skladu s pravili, vprašljiva pa je tudi politika zakupov.

Zaplenbo gradbišča in vseh infrastrukture, ki so že dograjene, so narekovali tudi administrativni prekrški, saj ni dokumentacije o gradbeni koncesiji in protipožarni varnosti, prav tako ni naprav proti onesnaževanju okolja, načrtovalci pa niso spoštovali zakonov o arheološkem varstvu.

Zaradi resne tehnične nevšečnosti na krovu vesoljske postaje Mir Precej zaskrbljenosti zaradi usode sovjetske kozmonavtske posadke

MOSKVA — Precej preplaha je v noči na sredo povzročila tehnična nevšečnost na vesoljski postaji Mir. Zaradi težav pri zapiranju ene od vhodnih vrat sta se člana posadke, kozmonavta Anatolij Solovjev in Aleksander Baladin, znašla celo v resni nevarnosti.

Do incidenta je prišlo v času, ko sta se kozmonavta vračala v vesoljsko postajo; pred tem sta bila več ur zunaj postaje, kjer sta popravljala vesoljsko ladjico Sojuz TM-9. Pri vračanju (v stanju, ko jima je začelo že primanjkovati kisika) sta naletela na težave pri vhodnih vratih. Po dolgotrajnih naporih sta ju sicer uspela zasloniti zapreti, vendar ne docela, tako da so ostala priprta za poldrugi milimeter. Sovjetska sredstva javnega obveščanja zagotavljajo, da nevšečnost ni prehuda, tako da kozmonavta nista sploh v nevarnosti. Trenutno si Solovjev in Baladin prizadevata, da bi popravila napa-

ko, v primeru, da bi tega ne uspela, bo to storila naslednja posadka. Predvideno je namreč, da bosta oba kozmonavta ostala v vesolju do 8. avgusta, vsekakor pa, po tem nepričakovanem zapletu, obstaja možnost, da se bosta vrnila na Zemljo predčasno.

Strokovnjaki ugibajo o vzrokih nevšečnosti: nekateri trdijo, da je vrata menda blokirala človeška napaka. Kakorkoli že, ni izključeno, da bosta kozmonavta svoj »sprehod« od vesoljske postaje do ladvice in nazaj še ponovila. V terek ponoči, to je v času zapleta, sta celo postavila rekord; izven postaje sta ostala sedem ur, kar je (kot trdi Pravda) bolje od dotedanjega rekorda Francoza Jeana Chretienia. Ta je zunaj vesoljske postaje ostal šest ur in eno minuto.

Na sliki (telefoto AP): kozmonavta Solovjev in Baladin.

Slovenska skupščina o krizi na Kosovu

LJUBLJANA — Slovenska skupščina je v sredo zasedala pozno v noč, včeraj je bilo dolgo dopoldansko skupno zasedanje in seje treh skupščinskih odborov so se ponovno nadaljevale v nočne ure, tako da so že napovedali novo skupščinsko sejo.

Nekje popoldne pa je prišla zanimiva vest, da je vlada pristala na normalen postopek in da je odložila razpravo o nacionalizaciji slovenskega tiska. Minister za informiranje Stane Stančič je pomiril duhove, češ, da ni bilo nikoli tako hudo mišljeno, predvsem pa da se lahko sprejme popravek in pridejo imenovanja, ali bolje potrjevanja imenovanj glavnih in odgovornih urednikov v pristojnost skupščin in ne izvršnih svetov.

Seveda pa je okrog tega perečega vprašanja bilo med včerajšnjim zasedanjem mnogo razprav, polemik in komentarjev. Svojo odločno besedo sta povedali tudi društvo slovenskih novinarjev in sindikat novinarjev.

Na skupnem zasedanju so soglasno odobrili daljšo deklaracijo o Kosovu, v kateri v prvem členu skupščina Slove-

nije najostreje protestirala proti kršenju človekovih pravic in državljanjskih svoboščin, proti političnemu nasilju in samovolji ter uzurpaciji oblasti v socialistični avtonomni pokrajini Kosovo. V naslednjem členu slovenska skupščina izjavlja, da bodo za njo legitimne samo odločitve, ki jih bo sprejemala legalno izvoljena kosovska skupščina. Ostro kritizirajo srbsko oblast, ker je ukinila legalno oblast na Kosovu zvezno predsedstvo pa je to ravnanje podprlo. Odnosi med narodi in narodnostmi se lahko urejajo le v skladu z njihovo voljo. Skupščina Republike Slovenije ne bo priznala nobene odločitve organov SFRJ, ki bi z uporabo enot JLA in zveznih odredov milice skušali reševati odnose med narodi in narodnostmi na Kosovu in v Jugoslaviji ter bo izvajanju takih odločitev nasprotovala.

Deklaracijo bodo objavili v slovenskem uradnem listu in jo posredovali zvezni skupščini in skupščinam vseh jugoslovanskih republik in avtonomnih pokrajin.

B. S.

Srbija strelja na Markovića študentje pa nočejo v Prištino

LJUBLJANA — Jugoslovanska skupnost postaja vedno bolj zapletena in usoda vlade je vedno bolj kočljiva. Včeraj je predsednik srbske vlade postavil na zasedanju srbske skupščine Markovića vrsto ultimativnih zahtev, ki gredo vse v smer blokiranja uvoza konkurenčnega blaga, novih lahkkih kreditov in zvezne vladne intervencije, ki naj potegne srbsko gospodarstvo iz težav. Zanimivo pa je, da je bila seja vseh treh zborov srbske skupščine v izrednem ozračju masovnega mitinga, katerega se je udeležilo preko tisoč ljudi, po večini prizadetih mater srbskih študentov, ki bi morali iti na študij na Kosovo. Po večini gre za bruce pravne fakultete. Tokrat so uvedli omejeno število in te so vpisali, vse ostale, ki pa imajo tudi pogoje za vpis, so napotili v Prištino, kjer bi jim zagotovili štipendije, prostor v dijaških domovih in študij na »eni izmed srbskih fakultet«. Ogorčenje matere pa so bile mnenja, da naj pošljejo poslanci, ki so to zakuhali, kar svoje sinove, njihovi pa bodo ostali v Beogradu. To je prvi resnejši znak nezadovoljstva s sedanjo za Srbijo nevarno politiko na Kosovu.

Seveda pa je nekaj povsem drugega govoril na tiskovni konferenci srbski notranji minister Radmilo Bogdanović, ki je mnenja, da srbska policija dobro obvladuje položaj. Toda ni potekalo brez težav, saj je »dezertiralo«, ali bolje rečeno izstopilo, kar 1.400 albanskih miličnikov, tako da je na Kosovu v službi samo še 400 albanskih miličnikov. Kosovo zapuščajo tudi miličniki iz ostalih jugoslovanskih republik, tako da pada celotno breme »varnosti« na srbska

pleča. Vendar pa imajo dovolj sredstev in posebnih oddelkov za primer množičnih manifestacij.

Bogdanović je napovedal kazenski pregon proti kosovskim albanskim poslancem, ki so proglasili Kosovo republiko.

Dejal je, ne bodo preganjali prav vseh 114, temveč le vodilno skupino, ker je delovala proti Srbiji in ker je ogrozila ozemeljsko celovitost Srbije in Jugoslavije. Po njegovih besedah gre za normalne državljane in ne za poslance, ki jih po vseh mednarodnih normah in v vseh pravnih sistemih štiti poslanska imuniteta.

Povedal pa je tudi, da je na Kosovu mnogo primerov tihotapstva z orožjem in mamili, da pa niso odkrili niti enega agenta albanske »securimi«, in da niso odkrili nobenega voditelja iredentistične tajne organizacije.

Zvezno predsedstvo pa je izdalo daljše uradno sporočilo, v katerem polemizira s »severozahodnim tiskom« in napoveduje, da bodo opravili razgovor še s Slovenijo, saj se je dosedaj delegacija zveznega predsedstva razgovarjala z vsemi predsedstvi, ni pa se sestala s slovenskim. Potem pa nameravajo povedati svoje predloge o ureditvi Jugoslavije. Izjava je dvoumna, očitno pa je tudi rezultat slovenskih obtožb, da je bilo stališče zveznega predsedstva v direktno podporo srbskim stališčem in da je tako izzvenelo tudi skupno uradno sporočilo. Toda teža tega organa se stalno zmanjšuje, kar tudi govori o nadaljnji krizi jugoslovanskega sistema.

B. S.

Sporočilo novinarjev Slovenije

Društvo novinarjev Slovenije in Izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije opozarjata na poskuhe vnovičnega oblastnega podrejanja javnih občil.

Nasprotujemo duhu in črki sprememb Zakona o pooblastilih in nalogah družbenopolitičnih organizacij, kakor so bili predloženi Skupščini Republike Slovenije in ki naj bi z enim zamahom ustanoviteljstvo in odločanje o ključnih kadrovskih vprašanjih javnih občil prenesli na izvršne organe družbenopolitičnih skupnosti.

Posebej obsojamo metodo hitrih postopkov. Obveščamo, da stanovska in sindikalna organizacija novinarjev o tem predlogu nista bili niti obveščeni niti povprašani. Organizaciji soglašata s potrebo opredelitve lastninskih razmerij javnih glasil, vendar v skladu s potrebami in možnostmi družbe, zahtev tržišča in ob upoštevanju interesov vseh delov družbe.

Zato pozivamo na strpen in strokoven dialog, ki bo upošteval tudi spoznanja in rešitve drugih demokratičnih in civilnih družb. Vztrajali bomo na strokovnosti in avtonomnosti novinarstva in pri nasprotovanju kakršnimkoli poskusom njegovega podrejanja.

Opozarjamo, da gre pri obrambi novinarske svobode in avtonomnosti javnih glasil za ključno vprašanje demokracije, zato slovensko javnost pozivamo, da nas pri tem podpre in zaščiti.

Jugoslavija kritizira evropski parlament in ZDA

BEograd — »Nekatere resolucije o Kosovu evropskega parlamenta in ameriškega kongresa so zanemarile naše resnične težave in zapletenost naših problemov,« je na včerajšnji tiskovni konferenci izjavil predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Ivo Vajgl. Izrazil je še upanje, da bodo »vlade držav, ki dobro poznajo razmere v Jugoslaviji in na katerih podporo računamo, znale oceniti celovitost procesov v naši državi.«

Na vprašanje, ali je nedavni obisk slovenskih funkcionarjev v ZDA povezan s sprejemom resolucije o Kosovu v ameriškem kongresu, je Vajgl odgovoril, da te povezave ni. Dodal je še, da je zvezni sekretariat za zunanje zadeve sodeloval v pripravah določenega dela programa omenjenega obiska in da so sodelovanje s predstavništvom zveznega sekretariata za zunanje zadeve ocenili kot koristno.

V zvezi z neprijetnostmi, ki jih zadnje čase doživljajo jugoslovanski državljani, ki potujejo v Francijo, je Vajgl odgovoril: »Menimo, da dosežemo obnašanje francoskih oblasti ni v skladu ne le z značajem odnosov med državama, temveč tudi ne s politiko prostega pretoka ljudi, za katero smo se dogovorili v Helsinkih. Problem bomo skušali urediti z neposrednim dialogom. (dd)

Sporočilo bralcem

Sindikarno premirje, ki je bilo sad z naše strani velikih naporov in žrtvovanj, smo podpisali v prepričanju, da smo končno dosegli po mnogih mesecih mučnih sestankov in pogajanj obdobje mirnejšega in bolj normalnega dela. Z naše strani smo se dogovorili vedno strogo držati čepav smo imeli občutek, da nasprotna stran ni vedno tako lojalna. Tisti sporazum ni bil za nas kakšna posebna pridobitev, a vemo, da v takih pogojih kaj drugega nismo mogli doseči, istočasno pa smo bili trdno prepričani, da kaj več ne moremo popustiti, ker bi to pomenilo razprodaj naših dosežkov in naših pravic.

Torej tisti sporazum, četudi za nas ni bil najboljši, je bil nekaj, za kar smo se borili in ga nismo hoteli izničiti. Zato odklanjamo vsako naltolcevanje, da smo mi razbili dogovor. Prva, ki se dogovora ni držala je bila direkcija glede produkcijske premije in si je tako prevzela vso odgovornost tudi za nadaljnje naše reakcije, ki so bile vperjene zato, da bi direkcija spoštovala doseženi sporazum.

Nasla prva reakcija nalašč ni hotela biti preostara in se je omejila na vzpostavitev stanja, ki je vladalo pred podpisom sporazuma, zato da bi pustila nasprotni strani odprta vrata za ugoditev spora.

Kot odgovor smo dobili še bolj ostro in zaprto stališče, ki nas hoče kaznovati zaradi ne vemo katerih grehov.

Na to stališče odgovorimo z oclikem 18-urne stavke. Kam vse to pelje ni težko uganiti, zato še enkrat vabimo nasprotno stran, da sede za pogajalsko mizo in s skupnimi napor odpravimo nesoglasja, da bo lahko sindikalno premirje spet vzpostavljeno.

Stavkajoči uslužbenci ZTT

Pojasnilo direkcije

Bralcem Primorskega dnevnika se opravičujemo za najavljeno tridnevno stavko, ki jo je popolnoma neupravičeno in neodgovorno oklicalo sindikalno predstavništvo neposrednih oddelkov Primorskega dnevnika.

Direkcija namreč ne more sprejeti zahtev sindikalnih predstavnikov fotostavnice, naj bi se izplačalo dodatno »proizvodno premijo« tudi delavcem, ki so v dopolnilni blagajni, saj tudi sindikalni predstavniki točno vedo, da tega niti vsedržavni predpisi ne predvidevajo.

Direkcija prav tako odklanja absurdno zahtev po tem, da se izplača delavcem fotostavnice stroške za minulo stavko.

Prav tako direkcija ne more pristajati na neupravičeno in enostransko 25-odstotno znižanje produktivnosti, ki je bila kot grožnja fotostavnice arbitrarno uveljavljena.

Tako obnašanje je nedopustno in vredno obsojanja, ker povzroča založbi Primorskega dnevnika znatno gmotno škodo, oklicana stavka pa nima drugega učinka kot tega, da oškoduje bralce Primorskega dnevnika.

Direkcija ZTT

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Delors

Dejal je, da si je v tem kriznem stanju dejansko nemogoče zamišljati evromatičnega uvajanja popolnoma novih gospodarskih in družbenih pravil v družbo, ki je tako pisana in zapletena. Saj vendar ne gre za vstavljanje novega programa v računalnik, je dejal Gorbačov.

Delors in Gorbačov sta se nato lotila vprašanja evropske integracije, ki bi morala vsekakor upoštevati temeljni doprinos ZDA in Kanade. Delors, ki pripravlja poglobljeno študijo o sedanjem gospodarskem položaju v SZ, je nato zanimalo še veliko podrobnosti v zvezi s sovjetskimi republikami, ki so

se odločile za uvedbo samostojne devize.

Glasnik sovjetskega zunanjega ministrstva Vadim Perfiljev je dejal, da si SZ obeta veliko od novih odnosov z EGS z željo, da bi stiki postajali v bodoče stalni.

● Oživel zakon

ki sta podčrtala nujnost, se razprava o zakonskem osnutku nadaljuje.

S tem v zvezi je sen. Spetič izrazil mnenje, da bi v poglavju o kulturnem sodelovanju morali upoštevati člen o finančni pomoči narodnima manjšinama, kakor ga je že odobrila poslanska zbornica. V ta namen je navezal prve

stike tudi s predstavniki drugih strank. Obe manjšini opravljata namreč nenadomestljivo vlogo povezovalca in spodbujevalca sodelovanja med sosednjimi narodi, v marsičem sta prispevali že tudi k uveljavitvi pomembnih oblik mednarodnega gospodarskega sodelovanja, vendar ne moreta razviti v celoti svojega potenciala, tudi zato, ker pesti njune kulturne in znanstvene ustanove močna finančna stiska. Nekajletna podpora, do odobritve in uveljavitve morebitnih zaščitnih norm, bi sprostile doslej še ne neizražene energije in sposobnosti, ki jih res ne kaže podcenjevati. Jasno je, da je ob obnovljeni razpravi o zakonu za obmejna področja tudi potrebno, da manjšinski dejavniki posredujejo svoja stališča predsedniku komisije Andreatti.

OBUTVE

GARBIN

VELIKA IZBIRA - KAKOVOST - UGODNE CENE

TRŽIČ

Ul. Oberdan 9 - 11 - 13

Tel. (0481) 791065

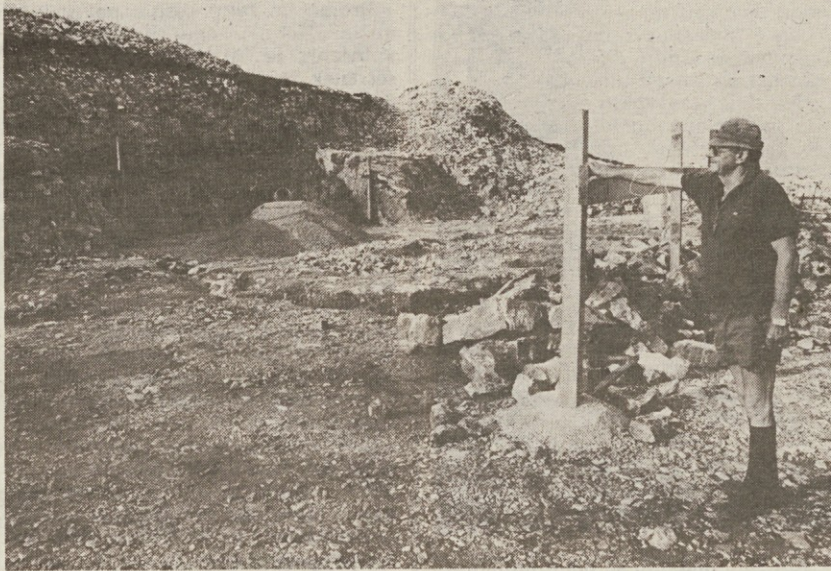
Ostri protesti zaradi gradnje radarskega centra na Slavniku

KOZINA, HRPELJE — Protesti zaradi gradnje radarsko-računalniškega centra za potrebe Hidrometeorološkega zavoda Slovenije na Slavniku ne pojenjujejo. Predvčeršnjim so se na Slavniku s traktorji pripeljali Podgorci in zahtevali, da delavci Univerzala iz Ljubljane prekinejo gradbena dela. To se je zgodilo v prisotnosti predstavnika izvršnega sveta občinske skupščine in delo je bilo prekinjeno. »Samo za en dan, kajti razlogov za ustavitve del ni in krajani, niti občinski organi za to odločitev niso pristojni. Mi imamo za delo vsa potrebna dovoljenja (in soglasja) in z delom bomo jutri nadaljevali,« je na pogovoru s predstavniki krajanov (okrog 5000 prebivalcev je v okolici Slavnika) dejal inž. Miran Trontelj, namestnik direktorja Hidrometeorološkega zavoda Slovenije.

Pogovor, ki se ga je udeležilo okrog 20 predstavnikov krajanov iz okolice Slavnika, je bil »vroč«. Krajani, ki so se 15. maja letos v Pogorju že seznanili s tem, kaj jim »prinaša« radar na Slavniku, so namreč ostali nejeverni. Trditvam in zagotovitvam predstavnikov Hidrometeorološkega zavoda, da meteorološki radar v nobenem primeru ni škodljiv za okolje, prprosto ne verjamejo. Trdijo, da bi morali upravni organi pri izdaji lokacijskega dovoljenja upoštevati njihove zahteve (pred izdajo so hoteli vedeti, če je radar škodljiv, nevaren za okolje), vendar teh zahtev niso precizirali. Hoteli so dokumentacijo. »Dokumentacije vam ne moremo dati, če ne opredelite zahtev, sicer vam bi morali dostaviti pol knjižnice s pojasnili in podatki o meteoroloških radarjih. To pa ne gre. Pripravljeni smo odgovoriti na vsako vprašanje in povedati smo že, da predvideni radar ne bo ogrožal okolja. Vi pa to ne verjamete, ne verjamete ameriškim in evropskim ugotovitvam o (ne)nevarnosti teh radarjev,« je dejal inž. Trontelj.

Na njegove besede so krajani bolj ali manj nestrno reagirali (Trontelj je za nekaj časa užaljen in jezen celo zapustil sestanek) in zahtevali ustavitve gradnje vse dokler neka nevtralna institucija ali strokovnjak (niso vedeli kdo, in težko bo koga najti, ker je v Jugoslaviji takih strokovnjakov malo) ne potrdi zagotovil hidrometeorologov.

Glede na vsa soglasja, ki jih ima investitor (republiški IS, operativni izvajalec pa je Hidrometeorološki zavod) ustavitve gradnje ni moč pričakovati. Dejstvo pa je, da so krajani upravičeno nejevoljni. Večini znan način sprejemanja planskih dokumentov (»vsi smo za vse, ko gre pa zares, se začne«) mo spraševati o umestnosti odločitev, govoriti o podtikanjih itn.) je tudi v sežanski občini povzročil probleme. O naložbi so v občini vedeli marsikaj že 1987. leta, ko je zaradi nesoglasij propadel projekt za radar na Trstelju pri Škrbini, in imeli 5. avgusta 1987 prvo ustno predložitveno obravnavo o Slavniku. Za zadevo so vedeli tudi planinci (ti danes tudi protestirajo proti gradnji radarja), pa Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Novi Gorici, niso pa bili obveščeni krajani. Tem, oziroma njihovim delegatom, je »ušla« tudi sprememba občinskega družbenega plana, v katerega je bil 1989. leta vnesen radarsko-računalniški center na Slavniku. Prevelika neobveščenost, saj krajani pravijo, da se o zadevi na Slavniku izvedeli vse šele iz časopisja in verjeli, da gre

zares, ko so videli, da so v vrh tisočaka zarili gradbeni stroji, je storila svoje. Posledice so lahko zelo neprijetne, kajti prebivalci v okolici Slavnika vztrajajo pri svojih zahtevah in obljublajo, da bodo dostop na Slavnik zaprli, preprečili gradnjo, dokler ne bodo izvedeli, da radar zanje ni nevaren. Da se podobe lepega Slavnika z njim spreminja, da je Slavnik »ranjen« pa je jasno.

Po zagotovilih strokovnjakov meteorološki radar EEC DWSR — 88 ne bo ogrožal okolja. Sevanje za prebivalstvo in favno oziroma floro sploh ni nevarno! Tak radar imajo na Frankfurtskem letališču in ob strogih nem-

ških predpisih so ugotovili, da je sevanje desetkrat manjše od dovoljenega. Radar bo nameščen na stolpu 19 metrov nad vrhom Slavnika, dokončali naj bi ga v jeseni (to je nujno že zaradi garancij, kajti naprava je že v skladišču Steklarne Hrpele), objekt v katerem bo nameščen center pa ima površino po 100 kv. metrov v dveh etažah s tem, da je ena praktično klet. Naložba je ocenjena na 18 milijonov din. Investitorji zagotavljajo, da bodo po dograditvi Slavnikov vrh uredili tako, da radar (razen stolpa, seveda) ne bo kvarno vplival na okolico.

DUŠAN GRČA

Portoroška noč brez alkohola?

PORTOROŽ — Bo znamenita Portoroška noč letos res v povsem drugačnem duhu - poduhovljena, kulturna in daleč od množičnega opijanja? Minister za turizem in gostinstvo Ingo Paš je tako portoroškim turističnim delavcem med drugim predlagal, da za Portoroško noč v trgovinah ne bi prodajali žganih pijač, pa tudi sicer naj bi omejili točanje močnejših alkoholnih pijač in prodali raje več piva in osvežilnih pijač.

Že več let portoroški turistični delavci (in ne samo oni) opažajo, da se je največja poletna »fešta« nekako izživila in dekadentno prevesila v eno samo množično pijančevanje. Kdor se je denimo minulo Portoroško noč še trezen sprehajal po Pristanišču rož potem, ko so se na nebu razletele še zadnje svetlikajoče rakete, je lahko samo nemo spremljal apokaliptični vrvež mladih iskalcev srečnih trenutkov. To pa menda ni tisto, kar so včasih hoteli tukajšnji turistični delavci. Kaj se bo torej dogajalo letos?

Za zdaj vemo, da bo ognjemet tudi letos (primerno »slan«) in da bodo v petek in soboto (dva dneva, torej) Melodije morja in sonca. Sicer pa so se minule dni nekateri pri-

reditelji Portoroške noči že spet sešli z Ingom Pašem pri portoroškem župniku Francu Prelcu. Tako turistični minister, kot portoroški župnik sta predlagala, da naj bi se Portoroška noč vsaj nekoliko povrnila k svojim začetkom, k cerkvenemu praznovanju Velikega Šmarna, oziroma praznika, posvečenega Mariji Rožni. (Cerkev, posvečena Mariji Rožni, naj bi v zgodovini pomenila sam začetek Portoroža.) Predlagala sta prirediteljem, da bi v to poletno praznovanje vnesli več kulturnih dogodkov (na 15. avgust naj bi med drugim organizirali primeren orgelski koncert). Organizirali naj bi tudi več kulturnih prireditev, manj pijančevanja, ki podžiga pretepe in povzroča druge nevšečnosti, manj kiča,... Lahkotno zabavno dogajanje pa naj bi umaknili kam iz portoroškega središča. Župnik Franc Prelc je opozoril na vrsto starih običajev, po katerih bi se lahko zgledovali organizatorji Portoroške noči. Kaj bo iz vsega tega, še ni znano. Za velike spremembe ni več veliko časa na razpolago, saj bo tokratni višek portoroške poletne noči že 11. avgusta.

B. Š.

Lipa - delniška družba?

KOPER — Že več kot leto dni trajajoča agonija koprskeske založbe Lipa tudi po seji občinskega IS ni končana. Za založbo, ki ji je lep čas grozi stečaj, ves čas pa je deležna tudi besedne podpore v slogu »te kulturne ustanove nikakor ne smemo ukiniti, izgubiti«, še niso našli ustrezne rešitve. Število zaposlenih se zmanjšuje in trenutno jih je že 16, čeprav bi jih bilo dovolj le 8. Dolgovi so konec junija dosegli številko 2,26 milijona din, upniki hočejo svoje nazaj, občine na primorskem pa večino-

ma nimajo sredstev za pokritje izgube, niti ne morejo pravno postati ustanoviteljice založbe. Če bi se v večini občin odločili za denarno pomoč Lipi, bi tudi v Kopru prispevali svoj delež 253 tisoč din, vendar slabo kaže, da se bo to zgodilo.

Po najnovejšem predlogu vodstva Lipe, bi bilo založbo moč rešiti tudi z ustanovitvijo delniške družbe.

Ta pa lahko nastane le, če bodo v Lipi uspeli izdelati tak sanacij-

ski program, ki ob njenem delovanju ne bo zahteval dodatnih vlaganj soustanoviteljev družbe. V Lipi so prepričani, da bodo lahko preživeli in da ne bodo obremenjevali ustanoviteljev, če bodo poravnani stari dolgovi, ki jih novo vodstvo ni »zagrešilo«.

Če se upniki do jeseni ne bodo dogovorili o rešitvi založbe, potem drugega kot stečaja - po letu in še več agonije založbe - res ni moč pričakovati.

D. G.

Voda ne teče več »v prazno«

PIRAN — Po skoraj mesecu dni bodo danes ponoči strokovnjaki celovške firme SEBA Mestechnik in ILF-a iz Beljaka opravili še zadnje meritve pretokov vode, tlaka, hitrosti vode in sploh stanja osnovnega vodovodnega omrežja v Piranu in Portorožu. Pri Rižanskem vodovodu so namreč v skladu z zahtevami Mednarodne banke, ki je odobrila posojilo za gradnjo komunalne infrastrukture na Obali - začeli posodabljati vodovodno omrežje, zlasti pa merilno tehniko, s katero je omogočen boljši nadzor nad vodovodnim omrežjem. Doslej so na vodovodno omrežje namestili 50 merilnih naprav, s čemer zdaj znatno lažje ugotovijo

večje okvare oziroma puščanja na vodovodnem omrežju.

Izgube vode v vodovodnem omrežju na obali se gibljejo med 30 in 50 odstotki. Največje s 50 odstotki so v Piranu, kjer so avstrijski strokovnjaki najprej opravili meritve in s posebno napravo tudi določili mesta puščanj. Na okrog 50 kilometrih omrežja, toliko so ga pregledali, je bilo največ puščanj ugotovljenih na spojih starih vodovodnih cevi (večinoma so stare 50 let in več) in odcepih za manjše vodovodne priključke. Večjih popravil je bilo v zadnjem mesecu opravljenih okrog 20 in ugotovili so, da so se izgu-

be vode s 46 litrov v sekundi najprej zmanjšale na 13, ob koncu meritev in po zadnjih popravilih pa na 9 litrov vode v sekundi, kar je v sprejemljivih mejah ob porabi, ki jo ima Piran. Kolikšna so bila puščanja, je bilo relativno lahko ugotoviti, saj je mesto Piran tudi ponoči, ko porabe vode praktično ne bi smelo biti, »porabil« nekaj manj kot 50 litrov vode v sekundi, zahtevnejše pa je bilo locirati napake. Ta »poraba« se je zdaj znižala na 9 litrov v sekundi. Letos jeseni bodo podobne meritve (stanejo okrog 88 tisoč DEM) opravili tudi v Kopru in nato še v Izoli.

D. G.

Nevšečnosti ne ustavijo luške kapitanije

KOPER — Burja, ki je že nekaj noči krepko penila morje in se ni podela, ni obetala mirnega delovnega dne ne miličnikom na čolnu mejne milice, ne Marjanu Hrvatini in Jožetu Štuclu, ki sta se dopoldan s čolnom Luške kapitanije Koper - tako kot se delavci kapitanije vse sobote in nedelje v poletnih mesecih - odpravila na morje. Redne kontrole, preventiva, tudi reševanje so njihova osnovna opravila.

»Letos ne mi ne miličniki še nismo imeli kakšnih resnejših reševalnih akcij in upajmo, da bo tako ostalo do konca sezone in še naprej. Sicer pa je danes prav tak dan, ko oboji lahko pričakujemo kakšen klic na pomoč. Tu mislim predvsem na deskarje. Mnogi med mnogimi so namreč premalo izkušeni, zlasti tisti, ki niso doma z morja in ne poznajo vremenskih in morskih »pasti«. Ko piha burja, je ob ankaranski obali, denimo, kar prijetno deskati. In potem te zanese malce bolj ven (mnogi kršijo pravilo oziroma dovoljenje o gibanju v pasu kilometra od obale), zagrabi te burja in za nevšečnosti jadralsca poti nazaj ni. Take je treba reševati, kar pa v valovitem morju za dvočlansko posadko sploh ni lahko in tudi naši kolegi miličniki se ob takih reševanjih kar namučijo,« pripoveduje Jože Stucel, kapitan na ladji »KP - 10« in dodaja, da ne preseneča samo burja. Tudi, ko zapiha jugo se mnogi ulovijo v »morske pasti«. Na mirnem morju je pozabavanje, ali vožnja s čolnom vedno prijetna, toda kaj ko je morje s tokovi in naglimi vremenskimi spremembami poleti tako nepredvidljivo, celo zahrbtno. Seveda pa za težave, s katerimi se srečujejo morjeplovci ni vedno »krivo« samo morje, najpogostejše so »mornarji« tisti, ki pozabljajo na »pravila ige«.

Tako so pred kratkim pomagali Benečanoma, ki sta se z lepim gliserjem odpravila na izlet v Jugoslavijo, v Portorož, pa jima je dobra dva kilometra pred Piranom zmanjkalo goriva... Ostala sta v objemu razburkanega morja in klicala na pomoč. Poslej najbrž ne bosta nikoli več pozabila pogledati v rezervoar, preden se odpravita na pot. Da na opremo čolnov in ladij, pa tudi usposobljenost za vožnjo marsikdo ne da skoraj nič, ugotavljajo delavci Luške kapitanije in milice skorajda vsak dan. Čolnov, ki imajo samo metrska vesla, pa komaj deset, petnajst metrov vrvi za sidro je cel kup. Vsi mislijo, da je to, kar imajo, dovolj, ko pa smo danes mladega Maurizija vprašali, kako bi si pomagal s poldrugim metrom dolgim veslom, pa še brez nastavkov za vesla ni znal odgovoriti. Veslo je imel, kar mora biti v čolnu, pa tudi vrv za sidro je imel, toda vse je bilo premajhno, prekratko, v burji in ob okvari motorja nekoristno. Na lepo urejenem gliserju pa je Maurizio imel odlične signalne luči in seveda - radio. Ta bi mu - kljub lepemu glasu in muziki - kaj malo pomagal, ko se bi pokvaril motor. Brez moči se kaj hitro lahko znajdejo tudi tisti, ki si sposojajo čolne od zasebnikov - na obali je nekaj takih izposojevalnic - in ne pomislijo na to, da je treba za vožnjo po morju poznati vsaj nekaj osnovnih pravil in »mornarskih« prijemov, na vožnjo pa se odpravljajo tudi brez potrebne opreme. Delavci kapitanije najemodajalce opozarjajo na to, veliko učinka pa seveda ni. Kaznovanje »morplovcev« kot tudi vseh drugih, ki storijo manjše prekrške, pa je tako ali drugače nesmiselno. Ob 2,5 dinarja kazni se kaznovani lahko samo nasmešne, uradna oseba pa pordeči. Zato kontrolorji na morju s kanzi-

mi bolj »grozijo« (ljudje pač ne vedo, kako smešno nizke so) in delujejo preventivno.

»Kaj bi kaznovali, če so kazni smešno nizke. Bolje je, da opozarjamo, svetujemo. Prekrške je treba preprečevati na več načinov. Ne zgodi se malokrat, da imajo zasebni prevozniki, zlasti na območju piranske občine, na ladjah preveč potnikov. Plovilo je, denimo registrirano za 25 ljudi, vozi pa jih 30. To je prekršek, ki ga lastniki plovil »opravičujejo« z zahtevami skupin, pa s tem, da imajo na ladji otroke, češ da dva otroka štejeta za enega odraslega itn. V redu in prav, toda otrok ali odrasel, to je eno življenje, en človek. Na morju se to šteje tako. Saj bi bilo moč »pogledati skozi prste«, ker pač v marsikaterem primeru ne gre za preobremenitev plovila, toda rešilnih pasov je na teh plovilih natančno za toliko ljudi za kolikor je plovilo registrirano...« pripoveduje Marjan Hrvatini, ki dodaja tudi to, da je na ladjah v poletnih mesecih tudi preveč alkohola (ta v kombinaciji s soncem kar hitro deluje). Vendar tega preganjati ni moč, ker pač alkokotestov nimajo. Če bi z alkokotesti odšli na Portoroško noč, bi bili rezultati kaj žalostni.

Za zdaj večjih nesreč ni bilo, toda na morju nikoli ne veš. Iz mirnega, prijaznega, »oljnatega« se lahko spremeni v krutega, penečega se in pogubnega. To vedo mornarji, zato vedno dopovedujejo občasnim izletnikom naj bodo previdni. Pogosto brez učinka, kajti v malih čolnih je še vedno vsak drugi brez preizkusa znanja, brez ustrezne opreme, na žalost tudi brez strahu. Včasih namreč šele ta naredi svoje in to vedo povedati tisti, ki so jih miličniki in delavci Luške kapitanije že rešili.

D. G.

Na Obali bodo dobili čoln za čiščenje morja

KOPER — Prihodnji teden bi morali na Obali (vsaj začasno) dobiti čoln za čiščenje morja. To nam je zagotovil Alojz Zorko, direktor vodnogospodarskega podjetja Hidro Koper in pojasnil, da gre za 13 metrov dolgo, 4,6 metrov široko plovilo Logeco, ki ga je izdelalo italijansko podjetje Intermare iz Genove in je opremljeno podobno, kot druge ladje, ki so jih nameravali kupiti.

»Ladja bo začasno uvožena, proizvajalec pa nam do septembra pušča čas, da se odločimo. Če bo ustrežala, jo lahko kupimo, lahko pa jo tudi brez zadrege vrnemo. Kupi jo lahko sam Hidro, lahko pa jo kupimo iz proračunskih sredstev, t.i. »ekološkega denarja«, ali pa jo lahko kupi novo mešano podjetje, ki ga zdaj ustanovljamo prav s podjetjem Intermare iz Genove. Cena plovila je 370 milijonov lir in lahko trdim, da je to polovična vrednost dejanske tržne vrednosti. Poceni jo lahko kupimo zato, ker se je med italijanskimi proizvajalci takih plovil vnela konkurenčna bitka za prodajo na jugoslovanskem trgu.« Kljub temu da morje zdaj ne cveti, bi plovilo lahko takoj zaposlili. V koprskem pristanišču je zanj zmeraj dovolj dela, na primer, menijo v Hidru.

Pojasnimo še, da koprski Hidro in genovski Intermare ustanovljata mešano podjetje ECO Adria. To bo nekašno operativno podjetje za čiščenje morja Severnega Jadrana z obeh strani meje. Delovalo naj bi po tržnih principih, vendar se bo borilo, da bi pridobilo posebno pooblastilo tako italijanske, kot jugoslovanske vlade, za nujna čiščenja morja. Hkrati pa naj bi ponujalo storitve lukam, ladjedelnicam marinarim itd. Na ta način bi obe podjetji - ustanoviteljici pridobili večje tržišče in bi bili bolje opremljeni. Podjetje bi imelo takoj na voljo pet plovil za čiščenje morja, na primer.

B. Š.

Sodelovanje Furlanije-Juljske krajine, Hrvaške, Slovenije in Veneta

Plodni napor za natančnejše poznavanje stanja Jadrana

Zdravstveno stanje Jadrana, ki je v zadnjih letih ob pojavih izrednega morskega cvetenja vzbudilo veliko zaskrbljenost, postaja predmet skrbnih analiz, iz katerih se že rojevajo ustreznejši sanacijski ukrepi, in to v okviru vse tesnejšega sodelovanja med državami in deželami, ki jih Jadran zaliva. Dokaj zaokrožen pogled na ta rastoča prizadevanja je nudila tiskovna konferenca, ki so jo včeraj v kongresnem centru na tržaški Pomorski postaji priredila predsedstva vlad Furlanije-Juljske krajine, Veneta, Republike Slovenije in Socialistične republike Hrvaške in ki so se je poleg predstavnikov političnega sveta udeležili tudi številni strokovnjaki in seveda časniki.

Udeležence je v imenu prirediteljev uvodoma pozdravil predsednik deželne odbora Furlanije-Juljske krajine Biasutti, med skoraj dveurno konferenco pa so spregovorili slovenski minister za turizem Paš, podpredsednik hrvaške vlade Jurlina, predsednik de-

stopljenega kisika, prozornosti in pH-ja), na ostalih postajah pa so tudi zbirali podatke o rastlinskih in živalskih populacijah.

Zbrane podatke je Observatorij objavil v svojem Vestniku in jih bo skupno z italijansko-jugoslovansko družbo Palomar skušal kar se da razširiti v evropskem in še širšem prostoru, saj so se v zadnjih časih v njem pojavljale alarmantne in večkrat povsem neosnovane vesti o zdravju severnega Jadrana, kar je seveda povzročilo tudi precej škode, zlasti na turističnem področju. Kot je na tiskovni konferenci povedal Biasutti, so se predstavniki štirih obalnih dežel oziroma republik včeraj domenili, da bodo to sodelovanje na področju znanstvenega raziskovanja in informiranja v bodoče še okrepili, kako se bo to konkretno zgodilo, pa bodo dokončno določili predvidoma konec letošnjega oktobra, ko se bodo zbrali na podobnem »vrhu«.

Kot smo omenili, se bodo italijanski deželi in jugoslovanski republikli posluževale poleg Observatorija severnega Jadrana tudi družbe Palomar. Slednje sestavljajo konzorcij Venezia Nuova, se pravi koncesionar italijanske države za sanacijo in varstvo Beneske lagune, ter slovenska družba Hidrogea in hrvaška Ingra. Palomar se ukvarja z zbiranjem in urejanjem podatkov o celotnem Jadranskem morju, in to v okviru t. i. Jadranske iniciative na osnovi italijansko-jugoslovanskega sporazuma, podpisanega lanskega septembra v Umagu, kot tudi v okviru izvajanja drugih bilateralnih in multilateralnih načrtov za varstvo Jadranskega morja.

Na sliki (foto Magajna) z leve proti desni: ministra Paš in Jurlina, predsednika Cremonese in Biasutti, prof. Brambati in časniki Amen.

Pristojne ustanove naj bi se povezale s konvencijo

Na Pokrajini srečanje o cestah v dolinski občini

Promet in hitre cestne povezave v občini Dolina: temu kompleksnemu vprašanju je bil posvečen včerajšnji sestanek, ki ga sklicala pokrajinska uprava na pobudo Občine Dolina. Poleg predsednika Pokrajine Daria Crozoli in odbornika za javna dela Giorgio Bernija, so se srečanja udeležili dolinski župan Marino Pečenik, podpredsednik Ezit Antonio Minniti in funkcionar ravnateljstva za Hitre cestne povezave, geometer Giorgio Debelli.

Župan Pečenik je uvodoma podčrtal nujno, da se čimprej poskrbi za ureditev in izboljšanje kanalnega sistema, kajti vsakič, ko pride do padavin, se voda nabira na cestiščih in povzroča hude težave v prometu. Stanje je posebej hudo na Cesti za Glinščico, kjer so že dalj časa v teku dela za gradnjo hitrih cestnih povezav. Problem ni le stvar krajevnega prebivalstva, saj gre za prometno žilo, ki zanima širšo regijo, je opozoril Pečenik.

Na sestanku so razpravljali tudi o cestnih povezavah v industrijski coni in pri tem ugotavljali, da je problem vzdrževanja precej zapleten, ker si pristojnost za posamezne ceste (v marsikaterem primeru gre celo za odseke ali pasove ene same ceste) delijo številne ustanove in uprave — Občina Trst, Občina Milje, Občina Dolina, Pokrajina, Anas in državna uprava. Udeleženci so zato predlagali, da bi se vsi ti »lastniki« povezali in s konvencijo poverili vzdrževanje eni sami ustanovi (to bi lahko bila Ezit), stroške pa si porazdelili na osnovi kilometrov, ki jih posamezna ustanova ima v upravi.

V pričakovanju, da se zamisel uresniči, pa je treba takoj poskrbeti za najnovejša opravila, v prvi vrsti za prečiščenje jaskov in odplakovalnega sistema na tistih cestah, po katerih se na

Cesto za Glinščico steka deževnica. Včerajšnje srečanje se je zaključilo z dogovorom, da bo Pokrajina septembra sklicala ponoven sestanek, na katerega naj bi povabila tudi predstavnike finančne uprave, Anas in miljske ter tržaške občine. Na njem naj bi razpravljali o cestnih povezavah tega področja tudi v perspektivi načrta Ezit o preustroju industrijske cone. »Predvsem pa bomo morali razrešiti vzel pristojnosti in različnih, včasih celo nasprotujočih si zakonskih predpisov, ki sedaj urejujejo te ceste. Zmeda je tolikšna,« je ugotavljal odbornik Berni, »da je večina sedanjih cestnih znakov nezakonito postavljena.«

Prispevki EGS za razne dejavnosti z ženskim predznakom

Deželna sekcija vsedravnega Združenja podjetnic (Aidda) obvešča, da komisija EGS za enake možnosti nudi finančni prispevek za začetek vseh dejavnosti, za katere dajejo pobudo ženske ali pri katerih je ženska komponenta v večini. Prispevek ni visok, znaša le 7 milijonov lir, vendar predstavnice Aidda poudarjajo, da je z odobritvijo prispevka EGS lažje priti do raznih bančnih posojil.

Postopek za dostop do mednarodnih posojil je enostaven, dovolj je izpolniti vprašalno polo, za katero je treba poslati na tel. št. 02-791915 oz. 780803. Pogoj za prispevek EGS je program dejavnosti (sestaviti ga morajo seveda ženske), ki naj predvideva najmanj dve ženski delovni mesti in ki naj bo inovativen. Posebne pozornosti bodo deležne dejavnosti socialnega in obrtniškega značaja.

Razlogi navedeni v zanimivi raziskavi Inštituta za ekonomsko diagnozo in prognozo iz Maribora

Jugoslovanski odjemalci kupujejo predvsem živila občutno upadla prodaja oblačil in drugega blaga

Navadili smo se že na naval jugoslovanskih kupcev po mestnih ulicah in trgovinah in se hočeš nočeš sprijaznili s prometno gnečo, ki jo ti nakupovalni obiski v našem negostoljubnem mestu povzročajo zlasti v zadnjih dneh tedna. K tej sprijaznitvi je seveda najbolj prispevalo nesporno dejstvo, da gneča poleg neprijetnosti prinaša predvsem ogromno reko denarja, ki se že res steka predvsem v podjetne zasebne blagajne, a ima nedvomno tudi širše pozitivne učinke na gospodarska gibanja v naši pokrajini in tudi daleč zunaj njenih meja.

Medtem ko se trgovcem bančni računi bohotijo kot v najboljših »zlatih časih«, o katerih še lansko poletje niso upali niti sanjati (novi boom se je namreč začel sredi lanske jeseni), pa se od časa do časa zasliši kaka nepreverjena napoved o bližnjem koncu tega cvetočega pojava. Pred dobrim mesecem so npr. alarm sprožile govorice o novih (višjih) carinskih dajatvah za jugoslovanske državljane (ki so se izkazale za neosnovane), v zadnjih tednih pa dobiva vse bolj trdne temelje oцена, da se je promet v trgovinah z oblačili (zlasti z obleko tipa jeans in casual, po kateri je bilo največ povpraševanja) že občutno skrčil. Od tod najbrž tudi sorazmerno zgodnja razprodaja sezona, za katero se je večina tržajskih prodajal z oblačili in obutvijo odločila takoj, ko je napočil 10. julij, upravno predpisani rok za začetek sezonskih razprodaj in popustov.

Sodili bi torej lahko, da se je prvi val mrzličnih nakupov, ki jih je pospešila tudi t. i. konvertibilnost dinarja, postopoma umiril, da so se jugoslovanski kupci v glavnem založili in da bo njihov prihod v Trst in druga obmejna mesta v naši deželi odslej posvečen bolj racionalnim in programiranim nakupom. Nekoliko drugačna pa je slika v živilskem prodajnem sek-

torju, kjer se jugoslovanski boom nadaljuje z nezmanjšano silovitostjo. Jesti je pač treba, medtem ko se novi obleki lažje odpovemo, če nam to svetuje pretanka denarnica...

Naskok na italijanske prodajalne živil, zlasti na supermarketne ima mnogo globlje vzvode, kot bi bila lahko zgolj porabniška strast za vsako ceno. Cene živil so namreč v Jugoslaviji v povprečju občutno višje kot pri nas, o čemer tokrat ne govorijo le preprosti preračuni odjemalcev, pač pa uradni primerjalni statistični podatki. Primerjalno analizo proizvajalnih cen med Italijo in Jugoslavijo je namreč pravkar izdelal Inštitut za ekonomsko diagnozo in prognozo pri Ekonomsko-poslovni fakulteti v Mariboru, in sicer v okviru svojega raziskovalnega projekta »Razmerja cen v Jugoslaviji in primerjave z inozemskimi cenami«.

Kot poroča ljubljansko Delo, je bil glavni namen raziskave ugotoviti raz-

merje med jugoslovanskimi cenami proizvajalcev surovin, reprodukcijskih materialov in nekaterih končnih izdelkov v aprilu 1990. Kot referenčne cene za oceno domačih cenovnih razmerij pa so mariborski raziskovalci uporabili proizvajalne cene v Italiji, saj absolutnih meril za cene ni.

Iz analize - ki jo bomo morali nujno strniti in poenostaviti - izhaja, da je bila v letošnjem aprilu povprečna raven jugoslovanskih najvišjih tržnih (in torej ne administrativno nadzorovanih) cen za analizirani vzorec za odstotek višja od povprečne ravni ustreznih italijanskih cen. Poglejmo kak značilen primer: surova, rafinirana in jedilna rastlinska olja so bila za celih 37% dražja kot v Italiji, dražja je bila koruzna moka, svinjsko in piščančje meso, maslo, margarina, riž, ribje konzerve, jabolka, zelene olive, marmelada in kompoti, paradižnikova mezga, vinski kis in sadni sokovi.

Povprečna raven najnižjih cen prehranskih izdelkov pa se je v Jugoslaviji v primerjavi z ustreznimi italijanskimi cenami od marca lani do aprila letos povečala za 21 indeksnih točk, kar pomeni, da so bile v povprečju te cene letos za 5% višje od italijanskih. Do največjih podražitev je prišlo pri koruzni moki, svinjskem mesu in izdelkih iz svinjskega mesa, pri govejem mesu in drugih prehranskih izdelkih. Cene živil postajajo tako v sosednji državi vse večji problem, saj hrana obsega vedno večji delež v strukturi osebne porabe.

Mariborski raziskovalci so svojo zanimivo analizo zaključili z opozorilom na posledice, ki jih utesne imeti dalj časa trajajoča visoka relativna raven cen v državi. Ta visoka raven je posledica dejstva, da se je v okviru dezinfacijskih ukrepov tečaj dinarja ustavil takoj, medtem ko so se cene umirale počasneje in so s seboj do določene mere potegnile tudi osebne dohodke. Zato so postali domači viri dragi in ker hkrati v vedno večji meri delujejo zakonitosti tržišča, je logično pričakovati preusmeritev večine gospodarskih subjektov z domačih virov na sedaj veliko dostopnejše tuje. Tako postaja vse bolj očitno pomanjkanje povpraševanja, na kar pa ponudniki ne morejo odgovoriti z znižanjem cen, ravno zaradi dragih domačih virov. Ta začarani krog tako vedno več podjetij sili k zniževanju proizvodnje, k odpustitvi delavcev in končno v bankrot. Veliko vprašanje pa je - opozarjajo mariborski ekonomisti - ali bo mogoče ta proces obdržati pod nadzorom, preden se sprevrže v globoko depresijo. (vb)

Na sliki (foto Križmančič) kupci v eni izmed dobro obiskanih veleblagovnic.

Mešana komisija o fojbah: KPI pozdravlja predlog KD

Svetovalska skupina Kršćanske demokracije v tržaškem občinskem svetu je pred dnevi predlagala ustanovitev mešane italijansko-jugoslovanske komisije, ki bi iz zgodovinskega zornega kota proučila vprašanje fojb in podobnih medvojnih in povojnih dogodkov v naši deželi, Sloveniji in na Hrvaškem. KD je omejen predlog vključila v resolucijo, ki poziva župana Richettija, da se tudi na institucionalni ravni zavzame za ustanovitev te mešane strokovne komisije.

Pobudo občinski svetovalcev KD (resolucijo je prvi podpisal načelnik svetovalske skupine Pangher) je včeraj pozdravil načelnik svetovalcev KPI Pessato, ki je podčrtal, da gre vsekakor za pozitiven predlog. Okrog tega vprašanja je bilo namreč doslej vse preveč političnih špekulacij, zato je prav, da se o teh dogodkih izreče mešana komisija zgodovinarjev. Po Pessatovem mnenju bo lahko ta komisija marsikaj koristnega prispevala k razčiščevanju zgodovinskih dogodkov, a tudi istočasno k utrjevanju medsebojnega razumevanja v teh krajih. Komunisti zato formalno zahtevajo, da se o predlogu KD čimprej formalno izreče tudi tržaški občinski svet.

Še o referendumih o volilnem sistemu

Tudi na Tržaškem se nadaljuje akcija zbiranja podpisov za tri referendume o koreniti prenosni volilnega sistema. Podpise zbira posebni pripravljani odbor, v katerem sedijo predstavniki raznih organizacij, strank in političnih združenj. Odbor zaseda na sedežu združenja ACLI v Ul. sv. Franciška, kjer bo v ponedeljek ob 17.30 tudi javna manifestacija o referendumih.

Podpise zbirajo na vseh županstvih v naši pokrajini. Danes jih bodo zbirali tudi v Ul. delle Torri (med 17.30 in 19.30), jutri pa pozno popoldne tudi na Goldonijevem trgu. V tržaški pokrajini so doslej zbrali več kot pet tisoč podpisov, akcija pa se bo zaključila ta mesec. Na vsedravnih ravni so doslej zbrali približno 400 tisoč podpisov, zakon pa določa, da lahko referendum zahteva najmanj 500 tisoč volilnih upravičencev.

Partizanski praznik v Naselju sv. Sergija

Sekcija VZPI-ANPI za Naselje sv. Sergija, Sv. Ano, Kolonkovec in Škedenj prireja jutri in v nedeljo v ljudskem domu v Naselju sv. Sergija (Ul. Peco 7) dvodnevni partizanski praznik. Jutri ob 19.30 je na programu koncert godcev na diatonično harmoniko od Domja in nastop MPZ Vesna iz Križa. Zvečer bo igral ansambel Barbanera. V nedeljo ob 11. uri bo polaganje vencev na spomenik padlim partizanom (spomenik je pri starih vratih pokopališča pri Sv. Ani) in poklon padlim v Rižani. Popoldne ob 19. uri bosta govorila predsednik VZPI-ANPI za gorško pokrajino Salvatore Baccicchi in predsednik sekcije VZPI-ANPI za Devin-Nabrežino Alojz Markovič - Zvonko. Ob 21. uri bo v društveni dvorani projekcija filma »Le ciliege sono mature«, ki prikazuje resničen dogodek iz odpornosti, protagonistka pa je partizanska kurirka.

Dela bodo končana marca prihodnje leto Nedopustne zamude pri gradnji avtoceste

Odsek tako imenovane kraške avtoceste med Prosekom in padriško Draščo bodo odprli šele marca prihodnje leto. To je na seji deželnega sveta povedal odbornik za prevoze Di Benedetto v odgovor svetovalcema Budinu (KPI) in Brezigarju (SSk), ki sta ga formalno vprašala, kako potekajo dela za avtocesto in sta mu tudi istočasno iznesla zaskrbljenost prebivalstva nad hudimi zamudami pri gradbenih delih in nad zastoji v prometu, ki posebno v poletnem času bremenijo vse ceste med Sesljanom in mejnimi prehodi. Odbornik je tudi rekel, da deželna uprava razume zaskrbljenost ljudi zaradi težav, ki nastajajo pri gradnji raznih odsekov avtoceste ter da je zaradi tega že nekajkrat posegla pri podjetju ANAS s pozivom, naj pospeši gradbena dela. Tudi poziv Dežele pa je očitno naletel na gluha ušesa.

Budin je bil le delno zadovoljen z odbornikovim odgovorom. Omenil je, da je Dežela doslej vse preveč zanemarjala to kočljivo vprašanje, v svoji repliki pa se je navezal tudi na nedosledno izvajanje znanega sporazuma o protivednostih, saj prihaja do precejšnjih zamud pri izplačevanju dogovorjenih prispevkov za kraške vaške skupnosti. S tem v zvezi bo v kratkem prišlo do sestanka vseh podpisnikov tega pomembnega protokola. Svetovalec KPI je tudi pozval Deželo, naj nadzoruje, da bo podjetje ANAS spoštovalo sprejete obveze kar zadeva krajinsko zaščito teritorija. Tudi Brezigarj je pozval Deželo, naj pritiska na ANAS za pospešitev gradnje avtoceste, tudi zato, ker so po njegovem dosedanje zamude in težave pri gradbenih delih nedopustne. Svetovalec SSk je govoril tudi o aktualnem vprašanju prometne zmede na Opčinah.

Na sliki (foto Križmančič) sobotna kolona na avtocesti med Zgonikom in Opčinami.

Tudi letos telefon za takojšnjo pomoč ostarelim v stiski

Tržaški kvestor Renato Servidio je - v skladu s smernicami, ki so izšle iz nedavnih sestankov pokrajinskega odbora za red in varnost in ki so jih na prefekturi sklicali za izvajanje smernic predsedstva vlade - odredil največjo angažiranost policijskih sil na vsem pokrajinskem ozemlju z namenom, da zagotovijo hitro pomoč ostarelim občanom. Problem osamljenosti ostarelih, ki je že sicer v naši pokrajini zelo velik, se namreč v poletnih mesecih in zlasti v avgustu še bolj zaostri. Kot v preteklih letih, bodo torej ostareli in prizadeti občani, ki se bodo znašli v težavah, lahko poklicali na tel. številki »113« ali »112« in prejeli takojšnjo in najbolj ustrezno pomoč.

Odstranili nevaren vojni ostanek

V bližini naravnega predora na Obalni cesti so minirali včeraj dopoldne razstrelili morskimi artilerijski naboj kalibra 75 milimetrov, ki je kot kaže ostal neeksploziran še od zadnje vojne. V ta namen je minerska ekipa izvedla najstrožje varnostne ukrepe: za kako uro so ustavili v tistem času precej gost promet po Obalni cesti in prav tako začasno »pregnali« kopalce s plaž v bližini naravnega predora.

Obvestilo dolinske občinske uprave

Uprava občine Dolina sporoča, da bo danes od 9.30 do 12. ure zaradi popravil na vodovodnem omrežju prekinjena dobava vode za Log, Pulje in Domjo.

Na sodišču v Sežani so včeraj obsodili napadalca milškega taksista Maria Derina

Roparski napad, ki sta ga nad miljskim taksistom, 58-letnim Mariom Derinom, izvedla 38-letni Miroslav Vučinić in 22-letni Slavko Milakar iz Gline, je včeraj dobil epilogo na sežanski enoti kopskega temeljenega sodišča. Oba napadalca je sodni senat spoznal za kriva in Milakarju prisodil štiri leta in dva meseca zapora ter 15 tisoč dinarjev kazni, Vučiniću pa tri leta in enajst mesecev zapora ter 50 tisoč dinarjev kazni. Kazen sicer še ni pravomočna, obema pa so podaljšali pripor.

Do napada je prišlo 25. aprila letos, ko sta se Vučinić in Milakar mudila v Trstu. Zvečer sta na parkirišču v Ulici Gallina prosila taksista Derina, ki je sedel v svojem novem roverju 820, naj ju zapelje proti Reki. Taksist je privolil. V Trstu so najprej zavili še proti železniški postaji, kjer so v avto naložili še večjo potovalko in nato odpeljali proti Reki. Že pri Markovščini sta potnika naročila taksistu, naj zapelje na lokalno cesto, kjer naj bi poiskala nekega prijatelja.

Taksist je ustavil na osameljenem kraju na križišču cest Markovščina-Slivje-Hotična, saj sta mu Vučinić in Milakar rekla, da so prispeli do prijatelja. Ko je Derin iz prtljavnika jemal potovalko, ga je Milakar z izvijačem zabodel v hrbet, nato sta ga oba zbila na tla in ga obrcala. Napadalca sta se z avtom odpeljala naprej, taksist pa je poiskal pomoč v bližnji domačiji, od koder so tudi poklicali miličnike.

Napadalca sta v bližini Rupe zapeljala s ceste in z avta odvila registrske tablice in označbe »taxi« in privila tablice z osebnega avtomobila, ki ga je Milakar mesec dni pred tem prodal na odpadku. Roparja so izsledili po petnajstih dneh v Glini, kjer sta se z ukradenim roverjem zaletela v bližini postaje milice. Po prijettu so oba predali koprskim kriminalistom, preiskovalni sodnik pa je zanju takoj odredil pripor.

Dežela se bo izrekla na osnovi študije Odbornik Carbone o načrtu Monteshell

Navzkrižne izjave in tiskovne note v zvezi z načrtom Monteshell o podzemskih skladiščih plina se množijo kot gobe po dežju. Po raznih izjavah sindikatov se je predvčerajšnjim oglašil predstavnik Zelenih z marjetico Vivian, ki je kritiziral stališče CGIL, češ da slepomiši, saj dobro ve, da je Dežela že dala svoje pozitivno mnenje. V pričakovanju reakcije sindikata - težko je verjeti, da bo molče sprejel tako stališče - je Vivianova izjava očitno zbudila deželnega odbornika za ozemeljsko načrtovanje Carboneja, ki je smatral za potrebno, da še enkrat javno pojasni namene Dežele.

»Monteshell bo svoj načrt lahko uresničila v Trstu le potem, ko bo Dežela - na osnovi odloka št. 175 - izrazila svoje stališče in ko bo ministrstvo za okolje sprejelo vse dekrete, ki so v njegovi pristojnosti. Da bi se lahko izrekla, se je deželna uprava že ustrezno pripravila: ustanovila je medodborniško komisijo, vzpostavila je stike z drugimi upravami in konzumenti, okrepila je svoje urade in ustanovila tudi posebno komisijo strokovnjakov, ki so že začeli z delom. S podjetji, sindikati in odbori namerava imeti stalne stike, in to po načrtu, ki je že znan. To je stvarnost. Kdor grozi s strahovi in širi strah z namenom, da bi škodil verodostojnosti javnih uprav, se gre nesporejmljive politične igre, ki ima za krajevno skupnost le razdiralno vlogo.« Tako poudarja Carbone, ki v tiskovnem sporočilu nadalje pojasnjuje, da bo Dežela preučila nevarne učinke vseh obstoječih in načrtovanih objektov v industrijski coni. O mnenju, ki ga je Dežela dala, pa Carbone pojasnjuje, da je družba Monteshell oktobra 1988 predstavila načrt za podzemsko skladišča plina in vprašala ministrstvo za industrijo za razna dovoljenja. Dežela, KZE, EAPT, Ezit in Občina Milje so ministrstvu posredovali pozitivno

mnenje glede lokacije skladišč in namembnosti območja bivše rafinerije Aquila, vendar so se že takrat nekatere od ustanov sklicevale na odlok št. 175. »Sedaj uresničujemo te predpise in le po tem kompleksnem in zapletenem delu bo Dežela lahko dala dokončno mnenje,« poudarja Carbone.

Glavni svet CGIL analiziral sedanji sindikalni trenutek

V hotelu Europa v Nabrežinskem bregu se je sestal glavni svet tržaškega sindika CGIL. Uvodna poročila sta imela pokrajinski tajnik Roberto Treu in odgovorni pri vsedravnem vodstvu CGIL za delovne pogodbe Gaetano Sateriale, nakar se je razvila širša razprava, ob koncu katere so udeleženci sprejeli vrsto sklepov in stališč.

Glavni svet tržaškega sindikata CGIL odobrava sporazum, ki sta ga dosegla vlada in Confindustria, in izraža pričakovanje, da bodo industriji zdaj pristali na obnovitev delovnih pogodb brez nadaljnjih zavlačevanj, zlasti v kemijskem in kovinarskem sektorju. Poleg tega je glavni svet sprejel vrsto stališč oziroma zahtev v zvezi z reformo delovnih pogodb in plač, za kar se bodo začela pogajanja predvidoma 1. junija 1991. Poudaril je, da mora delo znova postati osrednja vrednota tako v proizvodnem procesu kot v širšem družbenem življenju. Glavni svet je naposled izrazil prepričanje, da ni mogoče več odlašati z novo ureditvijo pravice do zastopnosti na delovnih mestih. Vsak delavec mora imeti pravico do primernih predstavnikov, ki bodo pristojni za informiranje ter za sklepanje in izvajanje delovnih pogodb.

Na sinočnji žalni seji v Zgoniku počastili spomin na Pepija Guština

Kar 20 let župan in gostilničar

V slovenski javnosti na Tržaškem je včeraj dopoldne boleče odjeknila vest, da je v starosti 63 let prežgodel umrl Josip Guštin, dolgoletni zgoniški župan in priljubljeni gostilničar. Pokojni se je rodil v Gabrovcu, že kot otrok pa se je z družino preselil v Zgonik, na Bjelčevo domačijo, od koder je bil doma njegov oče, ki je leta 1945 padel v partizanih. Pepi je v mladosti delal kot vrtnar v Trstu, takoj po kapitulaciji Italije pa se je kot 16-letni fant pridružil partizanom. Bil je borec Južnoprimorskega odreda, nato telefonist v štabu 9. korpusa, s katerim je prikoval v osvobodjeni Trst. V jugoslovanski vojski je ostal do leta 1947, ko se je iz Postojne, kamor se je začasno preselil, dokončno vrnil domov. Z mamo je postavil na noge gostilno, ki se je z leti razvila v daleč naokrog znano restavracijo, čeprav je vseskozi ohranila tudi značilnosti vaške gostilne. Za gostilniškim pultom je pokojni Pepi ostal do zadnjega, čeprav so mu zdravniki kot srčnemu bolniku večkrat priporočali počitek.

Njegovo ime pa je tesno povezano predvsem z zgoniško občinsko upravo, ki jo je vodil celih dvajset let. Za župana je bil izvoljen leta 1965, dvajset let pozneje pa mu je nasledil strankarski somišljenik Miloš Budin, pokojni pa je ostal v občinskem svetu vse do letošnjih upravnih volitev. Bil je zelo dovteten za poslovanje občinske uprave, prvenstveno pozornost je posvečal uravnovešenemu razvoju celotne občine, čeprav se je uprava predvsem v prvih letih soočala s hudimi finančnimi težavami. Tudi pokojni župan vsekakor nosi zaslug, da je zgoniška občinska uprava danes pravzaprav zgled dobre in učinkovite javne ustanove.

»Zanemarjal sem svojo družino in gostinski obrat. Občinskemu dogajanju sem vedno sledil v prvi osebi, problemi in pristojnosti so me preraščali, vendar sem pri sodelavcih dosledno našel pomoč in naklonjenost, da smo nekako »zvozili« in uresničili program. Za vse te žrtve mi nikakor ni žal, delal sem z veseljem in upam, da so sadovi tega dela vidni in da jih občani cenijo.« Tako je povedal v intervju za naš dnevnik, ko je pred petimi leti zapustil župansko mesto. Guštin je bil upravitelj-samouk, ki se je politiki posvetil z vsem srcem in z velikim veseljem. Tako je vseskozi delal tudi v KPI, v gostinski sekciji SDGZ in nazadnje tudi v upravnem odboru Kraške gorske skupnosti.

■ Te dni so se sestali novinarji iz FJK, ki opravljajo svoje delo v tiskovnih uradih. Predsednik Gianfranco Viatori in drugi člani vodstva so podali obračun dejavnosti v prvih šestih mesecih in načrte za preostali del leta. V ospredju pozornosti so bila tudi druga vprašanja (dostop k poklicu novinarja, obnova delovne pogodbe ipd.), ki so aktualna za vse novinarje v Italiji.

■ Pokrajinska poštna uprava sporoča, da bo osrednji tržaški telegrafski urad na Trgu Vittorio Veneto 1 v nedeljo, 22. julija, zaprt. Ukrep so narekovala nujna dela na električni napeljavni poštne poslopja.

† V 90. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož in oče

Ivan Košuta

(PROCESIJEV)

Pogreb bo jutri, 21. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče v Sv. Križ.

Žalujoči žena Marija, otroci Nada, Luciano in Milena, snahi in zet, vnuki, pravniki ter drugo sorodstvo.

Sv. Križ, 20. julija 1990

Nepričakovano nas je zapustil naš dragi

Pepi Guštin

(gostilničar)

Pogreb bo danes, 20. t. m., ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Zgoniku.

Žalujoči mama Marija, žena Jožica, hči Anica, sin Igor, sestra Ivanka, brat Janko z družinami ter ostalo sorodstvo.

Zgonik, 20. julija 1990

Ob nenadomestljivi izgubi dolgoletnega odbornika Josipa Guština izreka iskreno sožalje hudo prizadetim svojcem

gostinska sekcija SDGZ

Ob prerani izgubi Josipa Guština, bivšega zgoniškega župana, izrekajo prizadeti družini svoje najgloblje sožalje

tajnik in uslužbenci
Občine Zgonik

Ob prerani smrti Josipa Guština sočustvujejo z Anico in hudo prizadetimi svojci

družine Čok, Kocjančič,
Mezgec, Mihalič in Petaros

Župan, odborniki in svetovalci Občine Repentabor izrekajo svojcem najiskrenejše sožalje ob nenadni težki izgubi Josipa Guština, dolgoletnega zgoniškega župana in izredno zaslužnega javnega delavca.

Društvo slovenskih lovcev Furlanije-Juljske krajine "Doberdob" izreka iskreno sožalje svojim ob prerani izgubi dragega

JOSIPA GUŠTINA

Ob boleči izgubi tovariša Josipa Guština, dolgoletnega župana in zavzetega družbeno-političnega delavca, se zgoniška občinska uprava s hvaležnostjo klanja njegovemu spominu ter izreka prizadetim svojcem iskreno sožalje.

Sekcija KPI »Just Pegan« se s spoštovanjem klanja spominu nepozabnega tovariša Josipa Guština in izreka svojcem občuteno sožalje.

Ob smrti dolgoletnega bivšega odbornika Josipa Guština izreka globoko sožalje prizadetim svojcem Športni krožek Kras.

Sekcija KPI Repentabor izreka iskreno sožalje družini ob izgubi dragega Pepija Guština.

Izleta v Kanalsko dolino in na Travno goro ter srečanje z upokojenci iz Ilirske Bistrice

Bogata in razčlenjena dejavnost članov Društva slovenskih upokojencev

Letošnji junij je bil bolj muhaste narave, deževnih dni ni manjkalo. Tak je bil tudi 6. junij, ko so se člani Društva slovenskih upokojencev odpravili na izlet v Kanalsko dolino. Vendar jim to ni pokvarilo razpoloženja. Prenehalo je deževati na sprehodu ob Belopeških jezerih, ki so bila lepa v svežem zelenju. Ker pa je bil zgodaj popoldne predviden odhod na Višarje, smo bili opoldne na kosilu v prijetni restavraciji Doma Mangart, kar se je vsem prav prileglo. S sedanjim upravnikom doma smo se tudi dogovorili za enotedensko bivanje za naše člane v septembru. Brez dvoma bo marsikdo izkoristil to priložnost, da bi tako lahko bolje spoznal ta del slovenske zemlje, ki nam je malo od rok in se tja podajajo bolj tisti, ki gojijo zimске športe.

Kot rečeno, smo se popoldne z žičnico povzpeli na Višarje, to starodavno slovensko božjo pot. Prijazni pater Filip nam je podal nekaj zgodovinskih podatkov o cerkvi, ki je bila porušena v prvi svetovni vojni, potem ponovno sezidana. Oskrbovali so jo v glavnem patri frančiškani. Sedanja poslikava cerkve je v veliki večini delo Toneta Kralja in to ji daje svojevrsten čar in vrednost. Glavna slovenska naselja Žabnice, Ukve in Ovčja vas so bila za časa avstro-ogrske upravno vezana na Koroško in je tako tudi njihovo narečje. Morda so zato avtohtoni prebivalci teh krajev izkoristili možnost opcije za Nemčijo v času pred drugo svetovno vojno in se izselili. To je bil cilj italijanske uprave, da je potem tu naselila svoje ljudi.

Proti koncu meseca, točnice 28. junija, pa je bilo vsakodnevno srečanje s pobratenim Društvom upokojencev Ilirska Bistrica. Tokrat smo jih povedli na južni del tržaške pokrajine. Takoj jutraj, po prehodu meje, najprej pogled z Jezera na Glinščico, takoj nato smo bili gostoljubno sprejeti na županstvu v Dolini. Župan Edvin Švab je povedal nekaj o značilnostih občine, nakar smo se podali k spomeniku padlim v NOB. Z žalno pesmijo smo se poslovili od Doline in odšli v Milje, kjer nas je pričakal najvidnejši predstavnik miljskih Slovencev Kiljan Ferluga. Ker z veseljem in zvedavostjo raziskuje nastanek in razvoj naselij in mesta občine Milje, je vse to obširno obrazložil ob obisku starih in novih Milj in zaselkov do Lazareta. Obisk je padel na četrtek, ko je v Miljah semenj, pa smo si tudi tega ogledali. Spoznali smo tudi aktivnost kulturnega društva Slovencev in njihove zadrage, ki je kupila hišo, v kateri posluje restavracija. Bili smo lepo postreženi na odprtem, kar je bilo zelo prijetno, kajti dan je bil vroč in žeja velika. Temu primerno je sledila vesela pesem, ki je potrdila prijateljstvo med obema društvoma. Razšli smo se z obljubo, da se spet srečamo 22. avgusta na Mašunu.

Julija pa so se člani Društva slovenskih upokojencev namenili v matično domovino. Pot je vodila mimo Ljubljane po novi doletski obkrožnici najprej na Turjak. Ta starodavni grad, po nekaterih pričevanjih iz leta 1096, po drugih pa okoli leta 1220, je bil skozi stoletja nepremagan. Noben kmečki punt ga ni zavzel. Padel pa je septembra 1943, ko se je v njem zbral bataljon bele in plave garde in ga je po trdih bojih zavzela partizanska vojska. V prepričanju, da jim nihče ne more do živga, se komandant Malovrh ni hotel vdati. Razstrelili so zalogo municije, da bi si zavarovali odhod, toda močno grajsko zidovje se ni vdalo.

Po bitki je ostal grad odprt in zato izropan. Le malo prej so v njem še živeli grajski prebivalci in hranili bogastvo starega orožja in drugih vrednosti, ki so se v njem nabrale skozi stoletja. Ostalo je golo zidovje, ki ga sedaj po malem obnavljajo. Po zaslugi domačega Turističnega društva je bil v veliki viteški dvorani letos Kogojev mesec z glasbenimi in drugimi prireditvami. Ob našem obisku nas je še pozdravil velik lepak - portret Marija Kogojja. Turjaški grofje pa so ostali zapisani v zgodovini kot junaški branilci proti Turkom, saj je več generacij službovalo v tedanji vojni krajini. Enega izmed njih so Turki pri Bihaču ujeli in obglavili. Družina je za težke denarje odkupila truplo in nagače-

no glavo domačega sina in njegovega tovariša in to hranila v gradu vse do razdejanja.

Turjaški gospodje pa so se v Lutrovem času ogrevali za protestantizem in v času reformacije skrivali nad protestantsko kapelo Jurija Dalmatina, ko je prevajal biblijo. Tudi Trubarjeva družina je povezana s Turjakom, saj je imel oče v zakupu grajski mlin v Rašici. Uporni kmetje so ga leta 1515 obesili kot preveč vdanega grajski gospodi. France Prešeren je kot gost na gradu napisal Turjaško Rozamundo in spremenil starodavno lipo, ki še stoji, v hrast. V gradu je bila po reformaciji tudi turjaška župna cerkev, župnišče pa v enem izmed stolpov. Tu sta Fran Saleški Finžgar in Anton Medved zasnovala roman Pod svobodnim soncem. V gradu sta se seznanila lahko s starim turškim orožjem in drugimi podatki iz turških časov. Zmaga nad Turki pri Sisku, ki jo je izbojeval Andrej Turjaški pa je bila 22. junija praznovana stoletja dolgo v vsej turjaški okolici. Mašni plašč, izdelan iz sultanovega ogrinjala, še sedaj hranijo v Mestnem muzeju v Ljubljani.

Ko smo nadaljevali pot, je bil obvezen postanek v Rašici na Trubarjevini. Nekdanji mlin, preurejen v muzej leta 1986 ob 400-letnici Trubarjeve smrti, daje pregleden prikaz Trubarjevega življenja in dela. Zelo smotno je zasnovan v trojnem zaporedju. Spodnja likovna plat prikazuje mesta, v katerih je živel, na sredini prostora štirje stebri v lesu in steklu vsebujejo verne makete platnic Trubarjevih knjig, v barvnih oknih pa so portreti osebnosti, s katerimi se je srečal v življenju. Na prvem mestu je tržaški škof Pietro Bonomi, ki je bil njegov mecen. Razlaga ravnateljice šole iz Velikih Lašč je osvetlila najpomembnejše dogodke tistega časa in velikega dela tega moža, ki mu toliko dolgujemo.

Naš cilj je bila Travnja gora nad Sodražico (906 m višine), kjer naj bi se sprehodili na svežem zraku. Dan je bil sončen, vendar dokaj hladen zaradi nevihte prejšnje noči. Zato smo se kar brž utaborili v gostišču, kjer so nam postregli z medvedom v omaki in drugimi dobrotami domače kuhinje, kar se je prav prileglo. Kadar je prijetno, čas hitro mineva, mi pa smo želeli še obiskati starodavni Lož in njegovo razstavo narodnoosvobodilne vojne za Notranjsko. Predstavnik krajevne skupnosti je prikazal današnje stanje in poudaril, da so z lastnimi močmi oskrbeli vse zaselke z vodo, elektriko in telefonom, tako da tudi oddaljeni lahko hitro dobijo pomoč v potrebi. S skrbnim upravljanjem so si pridobili in ohranili zaupanje krajanov, ki se radi odzovejo za vsako skupno akcijo.

Po tem kratkem postanku smo se napotili še v grad Snežnik, ki je z razliko od Turjaškega ostal v vojni nepokodovan. Bil je naseljen vse do vojnega časa, oskrbnik pa se je znal spretno gibati med menajajočimi se oblastniki. Grad je sedaj spremenjen v muzej, ima urejeno tudi poročno dvorano za tiste, ki želijo stopati v zakon v teh prostorih. Stavba je večnadstropna, v njej si je zadnji lastnik uredil lepo bivališče. Kot trgovca z lesom je imel stike s tujino, kar je opazno tudi pri opremi posameznih sob. Tako je jedilnica v turškem stilu, salon v egiptčanskem, prostor za biljard pa krasijo slike Benetk. Hiša je polna lovskih trofej. Posebna zanimivost je urejen prikaz živali iz snežniških gozdov, podrobno pa še lov na polhe, ki je bil v kraju posebno priljubljen. Obširen kompleks nekdanjih gospodarskih poslopjij še ni ves urejen. Škoda je tudi, da je trenutno zaprt gostinski obrat, ki je pred leti dolov. Lepa okolica in zanimivosti privabljajo, posebno ob koncu tedna, brez dvoma dovolj gostov, če je ponudba dobra.

Večer se je hitro bližal, odpravili smo se proti domu. Spominjali smo se zelenih gozdov te manj znane slovenske pokrajine, ki pa vendar zasluži našo pozornost, saj je rodila velike ustvarjalce slovenske kulture kot so Levstik, Stritar in Jurčič in ne nazadnje Trubar, ki nam je pred 435 leti dal prvo knjigo.

NADJA PAHOR

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Marij Čuk

S TREBUHI ZA KRUHI

Režija Jože Babič

V nedeljo, 22. t. m., ob 21. uri na OPČINAH - Prosvetni dom
V sredo, 25. t. m., ob 21. uri v Bazovici - Gospodarska zadruga
V četrtek, 26. t. m., ob 21. uri v Zabrežcu - Hribenca
V petek, 27. t. m., ob 21. uri v Dolini - Park »Male Brce«
V nedeljo, 29. t. m., ob 21. uri na Padričah - Gozdna zadruga

razstave

V foyerju Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10, je na ogled razstava DRAGA DRUŠKOVIČA.

V Slomškovem domu v Bazovici bo od nedelje, 22. t. m., do 22. avgusta razstavljal svoje oljnathe slike in risbe slikarja LILI LUPIERI. Urnik razstave vsak dan od 9. do 13. ter od 16. do 19. ure.

V repenski Kraški galeriji je do 22. t. m. na ogled razstava slikarke ZORE KOREN SKERK.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito - je do 30. t. m. na ogled razstava ruskega slikarja Erteja. Urnik: vsak dan od 10. do 19. ure, tudi ob praznikih.

Na sedežu letoviške ustanove v Miljah je do 21. t. m. na ogled razstava slikarke SILVIJE OSOJNIK.

Tržaška mednarodna poletna likovna akademija "Scuola del vedere", ki jo vodi Judith Brassard Brown in Luigi Danelutti je pripravila veliko razstavo del italijanskih in ameriških likovnikov. Razstavo so odprli včeraj in bo trajala do 30. t. m. v razstavnici dvorani avtonomnega podjetja za turizem in gostinstvo v Sesljanu. Na razstavi sodeluje s svojimi deli veliko število ameriških, tržaških, goriških in tržiških likovnikov.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 20. julija 1990

MARIJA

Sonce vzide ob 5.35 in zatone ob 20.47 - Dolžina dneva 15.12 - Luna vzide ob 3.08 in zatone ob 19.49.

Jutri, SOBOTA, 21. julija 1990

DANILO

PLIMOVANJE DANES: ob 3.23 najnižja -63 cm, ob 10.13 najvišja 33 cm, ob 15.22 najnižja -9 cm, ob 21.00 najvišja 47 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26,8 stopinje, zračni tlak 1016,7 mb pada, veter 8 km na uro severovzhodnik, vlaga 42-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Federico Pozzetto, Martino Scarazzato, Sabrina Ritossa.

UMRLI SO: 61-letni Ezio Purelli, 87-letna Natalia Pison por. Sancin, 80-letna Milena Graziani, 81-letna Brunilde Pellizzari, 81-letna Teresa Nusdorfer, 76-letna Egidia Emperger, 76-letni Ernesto Msrice, 67-letna Bruna Mander, 66-letni Federico Cataletto, 86-letna Alba De Ros, 72-letni Oscarre Bertoni, 61-letni Giuseppe Campanato, 45-letni Bruno Sincero Arnoldo, 69-letna Dragica Cerne por. Debernardi, 90-letni Giovanni Cosutta, 81-letna Carmela Padovan, 72-letna Elvira Scabari.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 16., do sobote, 21. julija 1990

Dnevna služba - 5.00 8.30 do 19.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50.

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50, Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1205,40	1180.—
Nemška marka	732,35	725.—
Francoski frank	218,24	215.—
Holandski florint	644,75	642.—
Belgijski frank	35,528	35.—
Funt šterling	2182.—	2150.—
Irski šterling	1963,65	1930.—
Danska krona	192,56	189.—
Grška dramma	7,487	7.—
Kanadski dolar	1043,60	1000.—

čestitke

Naša SIMONA je diplomu dobila. Zato upamo, da se bo k nam vrnila. Naš zbor bo vesel, če bo še eno profesorico imel. MePZ Milan Pertot.

Danes praznuje svoj rojstni dan KATI KOSTNAPFEL. Čestita in želi ji vse najboljše Danila.

V naši sredi so že štirje "zreli" glasovi. BARBARI, HELENI, KRISTINI in NADI čestita dekliski pevski zbor Glasbene matice.

Vsi na zavodu J. Stefan se veselijo z bivšim dijakom MARKOM KALCEM, ki je z odliko in pohvalo diplomiral na fakulteti za telesno kulturo ISEF v Rimu. Iskreno mu čestitajo in želijo obilo uspeha v novem poklicu.

prispevki

Ob 21. obletnici smrti dragega očeta Rada Rauberja darujeta Jasna in Nataša 60.000 lir za odborjarsko društvo Bor.

Namesto cvetja na grob Nataline Petelin darujeta Anica in Ninko Cibic 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na Vlasto Kosmač vd. Družina darujeta Vesna in Jordan Zahar 20.000 lir za PD Slovenec.

V spomin na Vlasto Kosmač vd. Družina daruje sin Srečko z družino 100.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt-Zabežec.

V spomin na drago ženo Amalijo (Malke) Brišček por. Blažina daruje mož Pepi 150.000 lir za dom-spomenik padlim v NOB iz Briščikov.

mali oglasi

OSMICO ima odprto Ivan Terčon iz Mavhinj. Toči belo in črno vino in reže domač prst.

OSMICO je odprl v Štandrežu (Gorica) Stanko Marušič. Toči belo in črno vino ter nudi domače prigrizke.

OSMICO je v Samatorci odprl Stanko Gruđen. Vabljeni!

PEDIKERKA KLAVDIJA, Ul. sv. Frančiška 11, obvešča svoje cenjene stranke, da je njena nova telefonska številka 370436.

NA KORČULI so na razpolago prosti apartmaji, razen za obdobje od 27. julija do 19. avgusta. Interesenti naj telefonirajo na št. 228878 ob delovnih urah.

V OKOLICI Opčin se je izgubila tri mesece stara psička pasme belgijski ovčar, črne barve z belo liso na prsih. Odgovarja na ime Vindi. Tel. 414668.

BELGIJSKEGA OVČARJA (groendael) z rodovnikom podarim ljubitelju živali. Tel. 200834.

POŠTENA GOSPA lepe zunanosti išče polredno zaposlitev kot prodajalka v trgovinah čevljev, galanterije ali konfekcije, pa tudi v trgovinah kuhinjske posode. Govori slovensko in srbohrvaško. Tel. od 13.30 do 14.30 ali zvečer od 20. do 21. ure na št. 828976.

PROFESSIONAL SPORT, Ul. Udine 45/a, tel. 418315, obvešča, da ima do 21. avgusta sezonsko razprodajo s popusti do 50%.

V TRENTI, dolinici v osrčju Triglavskega narodnega parka, vam nudimo lepo in sodobno opremljene apartmaje. Po želji vam organiziramo tudi gorsko vodništvo in druge atraktivne dejavnosti. Gotour, tel. (003865) 81166.

CVETLIČARNA ANGELA obvešča cenjene odjemalce, da bo trgovina zaprta od 23. julija do 27. avgusta.

PRODAM ford escort 1300 ghia, letnik '82, plave metalizirane barve, petero vrat. Tel. v popoldanskih urah na št. 226519.

PRODAM avto fiat duna, letnik 1988, prevoženih 28.330 km, v odličnem stanju. Tel. od 13. do 14. ure na št. (0481) 520092.

PRODAM kombi VW - devet sedežev z opremo za preureditev v camper ter aircamping šotor - štiri ležišča, po ugodni ceni. Tel. 747736.

PRODAM frajtonarco mod. kapš hea. Tel. 231805.

TRŽAŠKI
PARTIZANSKI
PEVSKI ZBOR
PINKO TOMAŽIČ

Zahvala

Organizatorji TPPZ Pinko Tomažič se zahvaljujejo vsem, ki so pripomogli, da je PARTIZANSKI SHOD v Bazovici vsestransko uspel, saj je prostovoljno delalo, oziroma nastopilo približno sto ljudi. Zahvala naj gre pokrovitelju VZPI, govornikom, izvajalcem kulturnega programa, mladini in vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k uspehu tega močnega srečanja. Hvala medijem za reklamo in Edinosti za razstavo.

Prav danes je potrebno več kot kdajkoli, da so vse borbevske in druge napredne organizacije pozorne na vse, kar se dogaja doma in v svetu. Mnogo je tistih, ki bi hoteli skrivati našo preteklo zgodovino narodnoosvobodilne borbe. Nihče nima pravice predrugačiti!

Bodimo skupni jutri, 21., in v nedeljo, 22. t. m. Pojdimo na PARTIZANSKO SHODA v Naselje sv. Sergija in v Rodik, kjer bomo proslavili dan vstaje slovenskega naroda! Hvala! - TPPZ Pinko Tomažič

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Festival opere - Trst

Jutri ob 20.30 bo v gledališču Verdi na sporedu tretja ponovitev Leharjeve opere DEŽELA SMEHLJAJA v italijanski verziji Maria Nordia. Dirigent Tiziano Severini, v glavnih vlogah nastopajo Daniela Mazzucchi, Giuseppe Sabbatini, Ugo Maria Morosi in Sabina Macculi.

MIRAMARSKI PARK

Poletna prireditve LUČI in ZVOKI
Jutri ob 21.30 in 22.45 predstavi v italijansčini. Ponovitve ob torkih ob 21.30 v angleščini in 22.45 v italijansčini; ob četrkih ob 21.30 v nemščini in ob 22.45 v italijansčini ter ob sobotah obe predstavi v italijansčini.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE gostuje jutri, 21. t. m., ob 21. uri v Rodiku s Čukovo predstavo S TREBUHI ZA KRUHI.

PRAZNIK ŠPORTA V TREBČAH

pri nogometnem igrišču do 23. julija

Program: turnir v malem nogometu
Ples z ansamblom HAPPY DAY

V nedeljo 22. t. m., pa s skupino AGROPOP

Vabljeni!

kino

ARISTON - 21.30 Seduzione pericolosa, ZDA 1989, r. Harold Becker, i. Al Pacino, Ellen Barkin, □

EXCELSIOR - Zaprt.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 22.00 Nuovo cinema Paradiso, It. 1989, r. Giuseppe Tornatore, i. Philippe Noiret, Salvatore Cascio.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Kickboxer 2, i. Jean Claude Van Damme.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Il sole buio, r. Damiano Damiani, i. Michael Paré, Jo Champa, □

NAZIONALE III - 16.20, 22.10 Moana Pozzi... extasi, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 Pepi, Luci, Bom e le altre ragazze del mucchio, r. P. Almodovar, □□

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Senti chi parla, i. John Travolta.

MIGNON - Zaprt.

LJUDSKI VRT - 21.15 Leviathan.

EDEN - 15.20, 22.00 Lussuria e depravazione, porn., □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 Ghostbusters II. LUMIERE - 19.50, 22.10 Enrico V., r. i. Kennet Branagh.

ALCIONE - 18.00, 22.00 Yaaba, afriški film.

RADIO - 15.30, 21.30 Le super scatenate, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Slovenska kulturno-gospodarska zveza obvešča, da so uradi odprti do 31. avgusta samo v jutranjih urah.

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE

SATIRIČNI POLETNI KABARET

BANANA HA WAI

Ali kako sta BORIS KOBAL in SERGEJ VERČ sklenila zapustiti svoj rodni kraj in se za vedno naselila na Hawaii med opice, palme, banane in ... bananovke.

Danes, 20. t. m., ob 21. uri v Repnu - Pokrajinski muzej

koncerti

Kavarna S. Marco
V okviru Festivala opere - Trst
Danes, 20. t. m., ob 18. uri bo v kavarni S. Marco RECITAL sopranistke Milene RUDIFERIA iz Gornjega Poadižja. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi in v kavarni sami.

V ponedeljek, 23. t. m., ob 18. uri bo v okviru Festivala opere RECITAL Uga Marie MOROSIJA. Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča in v kavarni S. Marco.

Trg Unità
V ponedeljek, 23. t. m., ob 20.30 KONCERT mestne godbe G. Verdi. Dirigent Lidiano Azzopardo.

razne prireditve

ŠD Polet obvešča, da bo KOTALKARSKA REVIJA jutri, 21. t. m., ob 20.45, v nedeljo, 22. t. m., ob 18. uri in v ponedeljek, 23. t. m., ob 20.45 na kotalkarišču v Repentabrski ulici. Vabljeni!

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

eva fornazarič

Na sliki: režiser Pedro Almodovar

Že drugo poletje bo po večjih in manjših mestih v Venetu zaživela večmesečna kulturna manifestacija z naslovom *Beneško zlato*. Tudi v letošnji izvedbi nam vse od julija do septembra ponuja nadvse bogat in pestro izoblikovan kulturni spored, v katerem se bodo zvrstili glasbeni, plesni in gledališki večeri. Glavna pobudnika te zanimive poletne sezone iz sosednje dežele sta Odbor umetniških mest in beneško Odbornišтво za turizem, ki tudi finančno podpirata niz predstav, za podrobnejšo organizacijo pa skrbí družba Arteven, ob sodelovanju turističnih ustanov iz Asola, Castelfranca Veneta, Chioggie, Oderza, Padove, Portogruara, Roviga, Trevisa, Verone, Vicenze in vseh občin, v katerih bodo posamezni umetniški večeri zaživeli. Prav tako kot v lanski, krstni izvedbi bo tudi letos poglobitveni poudarek te poletne manifestacije na vsestranskem, predvsem pa kulturnem vrednotenju značilnih beneških krajev in mestnih predelov, ki naj bi ob glasbi, plesu in gledališkem dejanju zaživi v novi umetniški razsežnosti.

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
9.00 Daniel Barenboim izvaja Beethovnovne Sonate za klavir	9.00 Nanizanka: Lassie, nato risanke in zanimivosti	12.50 Aktualno: L'estate di Magazine 3	8.50 Video strani	13.45 Nogomet - angleško prvenstvo (ponovitev)	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po našem vmes Kolar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele
9.30 Nad.: Santa Barbara	10.00 Dok.: Occhio sul mondo	13.20 Mit tega stoletja: Klavirski genij Glenn Gould (Prokofjev)	9.00 Spored za otroke in mlade: Kljukčeve dogodivščine, 9.30 nanizanka Delfin Flipper	15.30 Tenis - turnir Masters v New Yorku '89; srečanja McEnroe-Chang in Lendl-McEnroe (pon.), vmes (19.00) Odprta meja in (19.30) TVD Stičiče	8.30 Veliki uspehi Beatlesov; 9.10 Mladinska nadaljevalka: Stopinje po zraku (4. del); 9.40 Instrumentalni solisti; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Revival; 12.00 Goriški Film video monitor 1990; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Slovenski zbori; 13.20 Prikljubljene melodije; 13.40 Društvo matizirana glosa; 14.10 Poletni mozaiki; 16.00 Svet Boga, Bog sveta; 16.50 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični albumi; teden Franza Josepha Haydna; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Zvočne kulise; 19.20 Zaključek sporedov.
10.15 Film: Uno strano tipo (kom., It. 1963, r. Lucio Fulci)	11.00 Nadaljevalki: La quinta stagione, 11.55 Capitol	14.00 Deželne vesti	9.55 Dokumentarni oddaji: Boj za obstanek, 10.20 Napadalnost in razdiralnost	20.30 Drsanje na ledu: tekmovanje v Washingtonu	12.00 Dobro jutro, otroci; 23.05 Početniški popotovanje; 8.30 Pesnice; 9.05 Glasbene matineje; 9.35 Napotki za goste iz tujine
11.55 Vreme in kratke vesti	13.30 Rubrika: Gospodarstvo	14.10 Zapisniki s popotovanja: Malezija (2. del)	10.50 Nad.: Vnovič v Brideshead (pon. 9. dela)	22.00 TVD Novice	10.00 Informacije, gospodarstvo, tujine
12.05 Nan.: Mia sorella Sam	13.45 Nadaljevalka: Beautiful	15.00 SP v vodnem smučanju	11.40 Video strani	22.15 Kolesarstvo: Tour de France (posebna oddaja o 19. etapi)	11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.00 Danes; 13.38 Do 14.00; 14.03 Gremo v kino; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.30 Lahko noč, otroci; 19.45 Z zabavnimi ansambli; 20.00 Za pomorščake; 20.30 Slovenscem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nohturno.
12.30 Dokumentarec: Juha in lešniki	14.30 Nanizanka: Saranno famosi	15.50 Kolesarstvo: Tour de France	18.00 Dnevnik in poslovne informacije	22.45 Boksarski prvaki: Boxe d'estate	
13.30 Dnevnik	15.15 Variete: Ghibli	16.45 Film: Accadde una notte (kom., ZDA 1934, r. Frank Capra, i. Clark Gable)	18.10 Dok.: Safari v mestu	23.15 Nogomet - argentinsko prvenstvo (pon.)	
14.00 Rubrika: Ciao fortuna	16.20 Nan.: Mr. Belvedere	18.20 Dancing to the Hits	18.40 Spored za otroke in mlade: nanizanka Pet prijateljev	1.00 Zgodovina športa po želji: Juke Box	
14.15 Film: Il dominatore di Chicago (dram., ZDA 1958, r. Nicholas Ray, i. Robert Taylor)	16.45 Film: Stato d'allarme (vojni, VB 1965, r. James Harris, i. Richard Widmark, Sidney Poitier)	18.45 Športna rubrika: Derby	19.10 Risanka in TV okno		
15.50 Mladinska oddaja: Big!	18.25 Iz parlamenta in športne vesti	18.55 Vreme in dnevnik	19.30 Dnevnik in vreme		
17.00 Nadaljevalka: Camilla	18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco	19.30 Deželne vesti	19.54 Zrcalo tedna		
18.10 Danes v parlamentu	19.40 Vreme, dnevnik in šport	19.45 Drobci	20.15 Dokumentarec: Rumena reka (8. del)		
18.15 Nan.: Cuori senza età	20.30 Variete: Stasera mi butto (vodi Gigi Sabani)	20.00 Aktualno o otroci: Današnji svet v očeh jutrišnjih odraslih	21.10 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu		
18.45 Nad.: Santa Barbara	22.45 Dnevnik - nocoj	20.30 Film: Amici e nemici (vojni, ZDA 1979, r. George Pan Cosmatos, i. Roger Moore, Telly Savalas, David Niven), vmes (21.30) dnevnik	21.55 Dnevnik in vreme		
19.40 Almanah in dnevnik	22.55 Petkov boks: Oliva-Tedy (za kat. welter), Di Napoli-Addobbati (za superperso kat.)	22.25 Nadaljevalka: Heimat - La festa dei vivi e dei morti	22.20 Poletna noč, vmes nadaljevalki Dragi John (5. del) in Dokler se ne snideva spet (3. del) ter dokumentarec Zločini stoletja (10. del)		
20.40 TV film: Il segreto del Sahara (pust., zadnji del)	0.05 Dnevnik, vreme in horoskop	0.05 Nočni dnevnik	0.25 Video strani		
22.15 Dnevnik	0.20 Film: Passaggio a nord-ovest (pust., ZDA 1940, r. King Vidor, i. Spencer Tracy, Robert Young)	0.35 Pred 20 leti			
22.25 Film: Gator (kom., ZDA 1976, r.-i. Burt Reynolds, i. Jack Weston)					
0.15 Dnevnik in vreme					
0.30 Film: Piccoli amori (kom., ZDA 1980, r. Ronald Maxwell, i. Tatum O'Neal, Matt Dillon)					
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nanizanka: Dragnet - L'attentato	8.25 Nanizanka: Bonanza - Il vecchio e il cane	8.30 Nan.: Superman, 9.00 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Boomer, cane inteligent, 10.30 Skippy il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.00 La famiglia Addams, 12.30 Appuntamento in tre, 13.00 Tre cuori in affetto, 13.30 Benson, 14.00 Giorni d'estate	9.30 Nanizanke: Arthur, re dei britanni	12.00 Film: Il milionario (kom., ZDA 1978, r. Don Weis, i. Martin Balsam)	7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila
9.15 Vegas - Il migliore amico, 10.00 Mannix	9.25 Film: Pia dei Tolomei (dram., It. 1940, r. Esodo Pratelli, i. Germana Paolieri)	14.15 DeeJay Beach in Ibiza	12.15 Rubrika: Ciao Italia	16.50 Risanke: Snack	6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan
10.45 Aktualno: Forum	11.00 Nadaljevalki: Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo	15.00 Nanizanke: I forti di Forte coraggio, 15.30 Mork & Mindy, 16.00 Licia dolce Licia, nato risanke	13.00 Risanke	18.00 Nanizanke: Provaci ancora Lenny, 18.30 Segni particolari, genio, 19.00 Petrocelli	6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.40 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Radio Lj; 13.15 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi ob glasbi; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Radio Lj.
11.30 Kviz: Doppio slalom, 12.00 O.K. Il prezzo è giusto	12.00 Nanizanka: Lou Grant	18.00 Nan.: Batman, 18.30 Supercopter, 19.30 La famiglia Brady	15.00 Nadaljevalke: Rosa selvaggia, 16.00 Colorina, 17.00 Gli amori di Napoleone	20.00 Vesti: TMC News	
13.00 Superclassifica Show Story	12.45 Otroška oddaja	20.00 Risanke	18.00 Benny Hill Show	20.30 Variete: Banane	
14.00 Film: Tre americani a Parigi (kom., ZDA 1954, r. Richard Quine, i. Tony Curtis, Gene Nelson)	13.40 Nad.: Sentieri	20.30 Variete: Venerdi con zio Tibia	18.30 Nanizanka: Quattro donne in carriera	21.30 Nan.: Chicago Story	
15.45 Nanizanke: I Campbell, 16.15 Un dottore per tutti, 16.45 Marcus Welby M.D., 17.45 Diamonds, 18.45 Top Secret - Un uomo nell'armadio	14.30 Nanizanka: Falcon Crest	20.35 Film: Unico inizio la luna piena (srh., ZDA 1985, r. Daniel Attias, i. Gary Busey, Corey Haim)	19.00 Rubrika: Ciao Italia	23.00 Nočne vesti	

Izvolitev goriškega župana in odbora odložili na 31. julij

Vroča razprava v občinskem svetu že pri sami potrditvi izvoljenih

Tako kot napovedano, na sinočnji prvi seji novoizvoljenega občinskega sveta v Gorici, niso izvolili župana ne članov občinskega odbora. Stranke dosedanje petstrankarske koalicije, predvsem socialisti in demokristjani, še niso dosegle soglasja o oblikovanju novih uprav, čeprav so se načelno dogovorili za ohranitev dosedanje koalicije vsaj v dveh večjih občinah Gorici in Trzinu ter na Pokrajini z morebitno podporo manjših strank, kot je liberalna oz. lista zelenih smejočega se sonca. Včeraj dopoldne napovedanega nadaljevanja "vrha" pokrajinskih vodstev strank, ki naj bi oblikovale koalicijo, ni bilo, pač pa napovedujejo da se bodo sestali v ponedeljek.

Na seji občinskega sveta so zato sinoči samo potrdili izvolitev štiridesetih svetovalcev. Čeprav je to samo nekaj več kot formalnost, so za odobritev izvolitve vseh bile potrebne skoraj štiri ure vroče in mestoma dlakocepske razprave. Dvomi glede legitimnosti izvolitve so najprej doleteli svetovalca KD Roberta Damiana. O tem so že krožile govorice, nekateri svetovalci pa so celo prejeli anonimna pisma s tem v zvezi. Zadevo je v občinskem svetu javno načel svetovalec zelenih golobice Fiorelli. Damian je bil član upravnega odbora Občinskega podjetja za lekarne in ni odstopil preden je kandidiral v občinski svet. Treba je bilo pojasniti, če je s tem bil neizvol-

ljiv (ineleggibilità) ali pa gre samo za nezdružljivost funkcij (incompatibilità). Dokaj subtilno razlikovanje, ki odvisi tudi od pravnega razmerja med Občino in občinskim podjetjem, je bilo odločilno: v prvem primeru Damiana izvolitev v občinski svet nikakor ne bi bila veljavna, v drugem pa bi njegov zakasneli odstop s prvotne funkcije omogočil veljavnost izvolitve na Občini.

Dokaj kočljivo vprašanje je sprožilo plaz subtilnih pravnih argumentacij. Damiana so v glavnem zagovarjali demokristjani in misovci, dvome so imeli mnogi drugi (od zelenih do socialistov, komunistov in svetovalcev laičnih strank). Prvi so se sklicevali na mnenje z notranjega ministrstva, drugi (zlasti dva svetovalca, ki sta po pokliču odvetnika) sta to mnenje ovrgla. Gordijski voz so končno prerežali z glasovanjem, ki je s precejšnjo večino (23 za, 6 proti, 5 belih) potrdilo Damianovo izvolitev.

Fiorellije nato zahteval, naj se preveri združljivost funkcij še za tri svetovalce: za odv. Agostina Maja (PLI), ki je v mnogih sodnih postopkih zastopnik Občine, za arh. Giancarla Marchija (KD), ki vodi po naročilu Občine dela za obnovo liceja Dante, in za inž. Pier Raimonda Cappello, ki je zaradi preteklih pogodb še upnik Občine. Zahtevo je utemeljil rekoč, da

je treba jasneje ločevati med upravnimi funkcijami in zasebnimi interesi svetovalcev. Drugi svetovalci pa niso bili tega mnenja in so dejali, da se kvečjemu postavlja vprašanje oportunitati bodočega sklepanja poklicnih pogodb z občinskimi svetovalci, še odprta razmerja iz preteklosti pa ne postavljajo v dvom veljavnosti izvolitve. Ob glasovanju so zato z veliko večino potrdili izvolitev vseh svetovalcev.

Sinočnji seji je prisostvovalo številno občinstvo in med njim nekaj psičkov, ki so jih s seboj pripeljali člani združenja za zaščito živali AIPA in liste zelenih golobice, da bi protestirali zaradi zanemarjenosti občinskega pesjaka in nehumanega odnosa ljudi in še posebej odgovornih na Občini do živali.

Delegacija KPS-SDP na festivalu Unità

V okviru praznika komunističnega tiska, ki se odvija na Catterinijevem trgu, bo danes zvečer tudi srečanje z delegacijo novogoriške KPS — stranke demokratične prenove. Na srečanju bodo predstavniki novogoriških komunistov posredovali podrobnejše informacije o pobudi za integracijo Gorice in Nove Gorice.

Na pot so odšli v sredo opoldne

Drugi planinski pohod od Kekca na Triglav

V sredo, točno ob dvanajstih, tako kakor so napovedali, je skupina novogoriških planincev začela petdnevni pohod na Triglav. Na pot so šli izpred Kekca v smeri Lokev, oziroma Lazne. Tu je bila tudi prva prenočitvena postojanka. Najzahtevnejši je bil včerajšnji dan. Precej hoje bo seveda tudi

danes, medtem ko naj bi jutri zvečer že skoraj dosegli cilj. Vzpon na Triglav je na programu v nedeljo zjutraj. Sledil bo spust v Trento in povratek v Novo Gorico z avtobusom.

Pohodnikom, ki se jim bodo predvidoma v zadnjem delu poti pridružili tudi nekateri goriški planinci, želimo vso srečo in lepo vreme.

Nekateri od udeležencev pohoda so že veterani, saj so sodelovali tudi pri lanskem pobudi, ko so si izbrali nekoliko daljšo pot preko Števerjana, Korade, Krna in Komne.

Na sliki (foto Klemše): pred odhodom na Kekcu.

Karabinjerji počastili padle na Kalvariji

Karabinjerji so včeraj v Gorici svečano počastili spomin na enega od tragičnih pokolov med prvo svetovno vojno. Julija leta 1915 je namreč v krvavi bitki na pobočjih Kalvarije bil skoraj popolnoma pokončan cel regiment karabinjerjev. Bitka je ostala zapisana v italijanski zgodovini kot "battaglia del Podgora".

Osrednja komemoracija je bila včeraj dopoldne v vojašnici Cascino v Tržaški ulici, kjer je sedež 13. bataljona karabinjerjev. Prisoten je bil vrhovni poveljnik karabinjerjev gen. Antonio Viesti, ki so ga spremljali še drugi generali, poveljniki karabinjerskih divizij in brigad. Ob vojaških in političnih predstavnikih (poleg krajevnih upraviteljev se je slovesnosti udeležil predsednik deželnega sveta Solimbergo) je na odru z oblastmi stal tudi priletni mož, 95-letni Giovanni Battista Bonotto iz San Pola di Piave, edini še živi udeleženec takratne bitke.

Dogajanje na bojnem polju je obnovil poveljnik legije karabinjerjev s sedežem v Vidmu polk. Gaetano Graziano, gen. Viesti pa je nato v uradnem govoru poudaril večno zvestobo karabinjerjev domovini.

Manifestacije so se zaključile s sprejemom gen. Viestija na županstvu, še pred tem pa so položili vence h kostnici na Oslavju, spomeniku na Kalvariji in na pokopališču v Mošu.

V sredo je na Travniku igrala karabinjerska godba, včeraj pa smo po Gorici lahko opazili karabinjersko obhodnico na konjih.

Vz gledno sodelovanje med dijaki šole Malignani in B. Brelih

Deželna evropeistična akademija s sedežem v Gorici, ki jo vodi prof. Fabio Illusi, si že nekaj let prizadeva, da bi zlasti med dijaki utrjevala novo evropsko zavest, ki naj temelji na poznavanju in spoštovanju med mladimi različnih jezikov in kultur. V ta prizadevanja sodi tudi nedavno srečanje med dijaki pobratenih industrijskega zavoda Malignani iz Vidma in šole Branko Brelih iz Nove Gorice.

Srečanje so priredili v Novi Gorici, kjer so gostitelji vljudno sprejeli videmske prijatelje. Potekalo je v angleščini, tujem jeziku, ki je predviden v učnih programih obeh šol in je obenem danes najbolj razširjen jezik v Evropi. Prof. Anna Maria Chiavatti z zavoda Malignani in prof. Tanja Nemec z zavoda Brelih sta vodili srečanje, ki se je začelo z lekcijo iz tehničnih predmetov, nadaljevalo pa se je z živahnim dialogom med dijaki obeh šol, seveda v angleščini. Prišla je do izraza radovednost in živahnost mladit, ki so s postavljanjem navzkrižnih vprašanj želeli spoznati čimveč drugi o drugih. Po tem uradnejšem delu v šoli se je srečanje nadaljevalo z družabnostjo.

Podpravnatelj videmskega industrijskega zavoda prof. Rodolfo Malacrea je ob tej priložnosti napovedal, da nameravajo nadaljevati s podobnimi srečanji in skupnimi seminarji v angleščini. Tako srečanja namreč omogočajo utrjevanje znanja tujega jezika, koristno izmenjavo in medsebojno bogatitev glede izkušenj pri učenju zlasti tehničnih in znanstvenih predmetov, predvsem pa utrjujejo prijateljstvo ter evropsko zavest med mladimi na dveh straneh meje, ki je nekoč pomenila ločnico med dvema deloma kontinenta, danes pa postaja to področje vse bolj pomembno osrčje nove Evrope. V tej smeri deluje tudi Evropeistična akademija FJK, ki je podprla že več-

tev glede izkušenj pri učenju zlasti tehničnih in znanstvenih predmetov, predvsem pa utrjujejo prijateljstvo ter evropsko zavest med mladimi na dveh straneh meje, ki je nekoč pomenila ločnico med dvema deloma kontinenta, danes pa postaja to področje vse bolj pomembno osrčje nove Evrope. V tej smeri deluje tudi Evropeistična akademija FJK, ki je podprla že več-

letno sodelovanje med videmsko in novogoriško tehnično šolo, načrtuje pa še druga srečanja in dejavnosti z namenom, da bi se ob naši odprti meji še bolj utrdila evropska zavest.

Na sliki skupina dijakov in profesorjev zavodov Malignani iz Vidma in Brelih iz Nove Gorice ob nedavnem srečanju.

Mestni komite KPI opredelil stališče do trgovskega centra

Mestni komite KPI je opredelil stališče do gradnje trgovskega centra. Komunisti ne nasprotujejo realizaciji takega objekta, vendar opozarjajo na vrsto problemov, ki bi jih bilo treba rešiti pred dokončno odločitvijo. Najprej je treba poskrbeti za nov načrt razvoja trgovskega omrežja, zapolniti vrzel na področju zakonodaje (Dežela), oceniti možnosti ureditve takega trgovskega centra v mestu.

Poseben pomen komunisti pripisujejo finaciranju objekta. Z ozirom, da gre za zasebno pobudo, za realizacijo ne bi smeli koristiti javnih skladov, ki so bili že namenjeni za izgradnjo tovrstnega postajališča.

Gradnja, oziroma morebitna prisotnost takega objekta pa ne bi smela ovirati primarnega razvoja blagovnega terminala, tako kakor je bil zamišljen.

Komunisti postavljajo tudi zahtevo, da se o trgovskem centru razpravlja v občinskem svetu in v vseh okoljih.

Razpis natečaja za službo pri policiji

Zvezni policijski sindikat SIULP obvešča, da je bil v Uradnem listu 3. julija objavljen razpis natečaja za zaposlitev policijskih agentov. Interesenti iz goriške pokrajine dobijo podrobnejše informacije v uradu kvesture za nate-

Kolesarka ranjena v trčenju na državni cesti pri Koprivnem

Na državni cesti proti Vidmu se je včeraj zjutraj pri Koprivnem pripetila prometna nesreča, v kateri se je težje ranila 60-letna kolesarka Vilma Zanini iz Koprivnega, Ul. Moraro 8. Nesreča se je pripetila nekaj minut pred 8. uro na križišču med državno cesto in Ul. Garibaldi, ki pelje proti središču Koprivnega. Z zastavo se je takrat peljal po državni cesti v smeri proti Krminu 70-letni Stanislav Kosovel z Raven, s katerim sta se peljala še dva sopotnika. V še nepojasnjenih okoliščinah - zapisnik o trčenju sestavlja prometna policija - je avto trčil v kolesarko, ki je v padcu udarila z glavo ob asfalt. Prepeljali so jo v goriško splošno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da je udarec povzročil Zaninijevi prelom lobanje v sencu. Poškodba vsekakor ni posebno huda, saj so izrekli prognozo okrevanja v 30 dneh in ranjenko sprejeli na zdravljenje v nevrološki oddelek.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Marij Čuk

S TREBUHI ZA KRUHI

Režija Jože Babič

PREDSTAVE NA PROSTEM

DANES, 20. julija, ob 21. uri v Števerjanu pred osnovno šolo.

V ponedeljek, 23. julija, ob 21. uri v Sovodnjah pri Kulturnem domu.

LA MAGLIA

TRŽIČ - Ul. Roma 58

Telefon: 0481/790074

obv. občini

POPUSTI

Nerešen odnos do Slovencev še vedno močno pogojuje rast tržaške stvarnosti

zaverovani v gospodarsko neodvisnost Trsta. Nasprotno so celo menili, da je tržaško gospodarstvo italijansko, ker je bila večina tržaške delovne sile, po njihovem mnenju, italijanske narodnosti. Isti krogi so zanimali večnarodnost tržaškega kapitala v prepričanju, da je bil avstrijski državni okvir prava ovira za celovit razvoj tržaškega gospodarstva in za uspešen prodor italijanskega kapitala na balkanskem območju.

Programi liberalnacionalnih in iredentističnih veljakov so se izkazali v novem državnem okviru za utopistične. Vsa vitalna področja tukajšnje ekonomije (industrijo, trgovino, zavarovalništvo in bančništvo) je takoj po koncu prve svetovne vojne zajela huda kriza. Italijanske oblasti so nacionalizirale avstrijsko-ogrske bančne podružnice, s tem pa so onesposobile krajevni finančni kapital. Kot ugotavlja Sapelli ni šlo zgolj za resanacijo tržaškega bančništva, temveč tudi za njegovo omejitve, ki se je v najjasnejši obliki pokazala zlasti pri uničenju slovenskega bančništva. Zakladni minister Stringher je že leta 1919 pisal v Trst, da je treba tržaško bančništvo popolnoma poitalijančiti. Nemalo težav so imele tudi tržaške zavarovalnice, ki so se morale vključiti v povsem nov državni okvir. Ladjedelnštvo je medtem životarilo, kljub posojilom in vojni odškodnini, ki so mu

jih nudile nove oblasti. Razblinil se je sen o Trstu kot industrijskem centru v rokah zasebnega kapitala. Iz čisto političnih razlogov je »Trst moral gledati proti Milanu in ne proti Dunaju«. Taka usmeritev je bila pa povsem nasprotna Trstu, saj je sprožila konkurenco med tržaškim in ostalimi italijanskimi pristanišči.

Pomoč državnega kapitala ni torej preprečila, da bi tržaško gospodarstvo ne zašlo v hudo krizo. Zaman je bilo posredovanje Arminia Brunnerja in vseh tistih, ki so se zavzeli, da bi Trst ne izgubil nekdanj privilegirane razmerja s srednjeevropskim prostorom. Dejansko se je že v začetku tridesetih let pokazalo, da je gospodarska ekspanzija italijanskega kapitala na Balkanu le retorično geslo italijanskega kolonializma. Tržaški gospodarski krogi niso bili več kos novi politični in gospodarski situaciji, poleg tega pa niso znali kljubovati konkurenci severnonemških pristanišč. Glavni vzrok hude krize, ki je že sredi dvajsetih let zajela tržaško gospodarstvo, pripisuje Sapelli ne le splošni gospodarski konjunkturi, temveč predvsem krajevnim gospodarskim okoliščinam. Mnenja je, da so v 20. in 30. letih nacionalne zahteve dokončno preglasile ekonomske. Nekdanja kozmopolitska gospodarska elita, prava lokomotiva tržaškega gospodarstva v 19. stol., se je morala umakniti. Člani najpomembnejših

podjetniških družin Brunner, Morpurgo, Coslovich in drugih so bili v večini primerov postavljeni ob stran.

Nove oblasti so na vodilna mesta tržaških denarnih zavodov, zavarovalnic in industrijskih obratov nameščale njim podrejene kadre ne glede na njihovo poklicno usposobljenost. Marsikateri novi gospodarstvenik se je izšolal v škvadrstičnih vrstah (dovolj zgovoren je primer Francesca Giunte). Toda niti prihod novih vodilnih kadrov, niti vedno večja prisotnost javnega kapitala nista rešila bistvena vprašanja tržaškega gospodarstva. Tukajšnji ekonomski sistem je še naprej propadal. Pristaniška dejavnost je ohromela, zlasti potem ko sta Avstrija in Češka preusmerili svoje blago v severnonemška pristanišča.

Z zaostritvijo gospodarskega stanja so se v Trstu oglašali prvi avtonomistični klici in zahteve po zaščiti mesta ter njegove ekonomije. Jokavost tržaških politikov ni obrodila nikakršnih sadov, saj je v oktobru 1940 dopisnik italijanskega gospodarskega dnevnika »Il sole« zapisal, da je Trst, podobno kot vsa velika nemška pristanišča, imel nekdanj živahno borzo, skladišča prepolna raznovrstnega blaga, na stotine trgovskih podjetij, velike kapitale in številni podjetniški razred. Ugotovil pa je, »da danes Trst nima skoraj nič od vsega tega«. Jugos-

lovanska zasedba in zavezniška uprava sta negativno učinkovali na tržaško gospodarstvo. V drugi polovici petdesetih let in zlasti v šestdesetih letih je javni kapital še naprej finansiral velike industrijske obrate, istočasno pa je pripomogel k razkrajanju ekonomskega tkiva, ki so ga sestavljali nekaj desetletij predvsem srednji in mali industrijski obrati. Krivdo za to neenakomerno porazdeljeno finančno pomoč Sapelli ne pripisuje le rimski vladi, temveč tudi krajevnim gospodarstvenikom.

Trst s svojimi političnimi voditelji je na primer križem rok opazoval izseljevanje visoko kvalificirane delovne sile in privatnega kapitala, istočasno pa sprejemal nesmotno rast služb v javnih upravah. Sapelli jeva analiza je dovolj jasna, ko trdi, da je Trst mesto, ki je v zadnjih desetletjih živel od državne miloščine. Tudi zato, ker se ni znalo odtrati svoje avtonomistične čute in vzpostaviti pozitiven odnos s furlansko in slovensko stvarnostjo. Trst se je zapiral sam vase, v avtonomizem in municipalizem, ki predstavljata kulturni »milieu« mestnega vodilnega razreda. Kolikšen je še danes vpliv teh krogov, pa je bilo po mnenju avtorja zelo razvidno ob reakciji na Osimski sporazum, ki je bil zadnja pomembna priložnost za gospodarski in kulturni dvig Trsta.

Avtor ne zanemari slovenskega gospodarstva, pogrša pa ustreznost literaturo o tem vprašanju. Sapelli naglašja, da je razmerje mesta do svojega zaledja in do slovenske manjšine eno izmed ključnih vprašanj, ki danes negativno pogojujejo tržaško ekonomsko realnost. Nacionalistična mržnja še vedno ovira vsakršen vzlet ekonomskih dejavnosti. Z ozirom na to avtor zastavlja dovolj provokativno tezo, češ da v mestu še vedno deluje nasprotje med italijansko in slovensko buržuazijo, ne pa konflikt med italijanskim meščanstvom in slovenskim delavstvom.

Knjiga o tržaškem gospodarstvu se tako v drugem delu prelevi iz znanstvene študije v živahno diagnosticiranje tukajšnje ekonomije. Še več, Sapelli daje celo napotke, kako bi se lahko mesto rešilo pred splošnim gospodarskim propadom. Potrebno bi bilo po njegovem vzpostaviti ploden odnos z zaledjem, oživeti nekdanjo podjetniško tradicijo ter korenito spremeniti politično in gospodarsko miselnost tržaških vodilnih krogov.

MARTA VERGINELLA

Na sliki: Trst za časa Napoleonove vladavine

Gledališko poletje za živahne večere

Te dni se po vaseh Tržaške, Goriške in tudi onkraj meje vrstita poletni predstavi Slovenskega stalnega gledališča, ki privabljata v improvizirane gledališke »amfiteatre« na prostem številno občinstvo, željnega zabave in kakovostne gledališke ustvarjalnosti. »Banana Hawaii« Borisa Kobala in Sergeja Verča zabava s svojimi iskričnimi bodicami na račun zamejskega slovenskega in italijanskega prostora. »S trebuhi za kruhi« Marija Čuka pa se kaže v zahtevnejši teatralni podobi, saj gre za »pravo« gledališko uprizoritev, ki jo je za oder oblikoval režiser Jože Babič. Tudi tu ne manjka bodic in iskric, kar je za poletni čas sicer nevarno, a vendar sproščujoče.

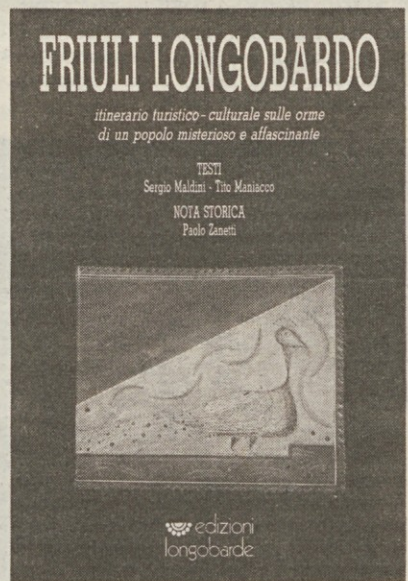
Ob razstavi o Langobardih uveljavitev Silvije Bogatez

Dve zanimivi, lepo pripravljene razstavi o Langobardih, bodo še na ogled v teh poletnih mesecih tako v Čedadu, kot tudi v Vili Manin. Veliko je že bilo tistih, ki so si ju ogledali, prav gotovo toliko, ali pa še več, jih bo v tem času počitnic in ob migraciji številnih turistov prav skozi našo deželo. Zaradi velikega zanimanja za obe razstavi, kot tudi za številne druge pobude, ki spremljajo to iniciativo, je Turistična ustanova iz Vidma izdala posebno brošuro z naslovom »Friuli longobardo« turistični napotki o življenju in kulturnih iniciativah tega misterioznega, a tudi zanimivega ljudstva (itinerario turistico - culturale sulle orme di un popolo misterioso e affascinante).

Tekste za brošuro sta prispevala Sergio Maldini in Tito Maniacco, medtem ko je nekaj zgodovinskih zapisov prispeval Paolo Zanetti.

Fotografija na naslovni strani lepe brošure, ki predstavlja svetloplavega pava na usnjeni podlagi, je delo trdke IPPOCASTANO - last že priznane obrtnice - umetnice, Silvije Bogatez.

»Brošuro smo še pred časom predstavili v mali dvorani gledališča Verdi. Že tedaj je naletela na zelo ugodne kritike, predvsem zaradi vsebine same, pa tudi zaradi naslovne strani, na kateri je prav na usnjeni podlagi, ki so jo, med tolikimi drugimi primer-

Naslovnica brošure o Furlaniji s posnetkom izdelka Silvije Bogatez

ki, izbrali za naslovno stran tega turističnega vodiča. Vesela sem te izbire, saj sem se potrudila, da je moj izdelek tako v barvi kot tudi v izdelavi odgovarjal vsebini knjige, torej tudi zgodovini Langobardov.

Kar na dveh razstavah je Silvija Bogatez v tem času sodelovala s svojimi izdelki in sicer v Čedadu in v Vili Manin, v muzeju kočij.

»Nekaj svojih primerkov sem imela tudi na tržaškem velesejmu, v podobnih barvah in motivih, ki so tudi vzbudili zanimanje. Res sem zadovoljna in vesela tega priznanja.«

»Pri izbiri sem se držala barv starih fresk iz tistih časov, na katerih sta prevladovali prav modro zelena in oranžna barva. Že razstava v cerkvi sv. Štefana v Čedadu je imela lep uspeh. Poletni meseci bodo za obisk le-teh razstav izredno primerni.«

Marsikaj bi naša obrtnica - umetnica še napravila, razširila svojo proizvodnjo, da je ne muči vprašanje mladih delavcev, kot je to problem vseh obrtnikov. »Stroški za vzdrževanje takšnega mladega delavca so zelo visoki in potem je še vprašanje, če bo pri tem delu vztrajal, ali pa se mu misli posvetiti le za kratek čas. To so problemi, s katerimi se obrtniki srečujejo morda dnevno, pa ni videti, kako bi se tudi koristno končali.«

No, zaenkrat je Silvija Bogatez zadovoljna svoje naslovne strani na brošuri o Furlaniji in Langobardih. Dela in novih načrtov ji tudi potem ne bo manjkalo.

NEVA LUKEŠ

Na ženskem svetovnem košarkarskem prvenstvu »Modre« v polfinalu

KUALA LUMPUR — Jugoslovanska ženska košarka je dosegla včeraj enega svojih največjih uspehov. »Modre« so prvič na uradnem tekmovanju premagale Sovjetsko zvezo. Z zmago (64:63) v zadnji tekmi polfinalne skupine so se uvrstile v polfinale ženskega svetovnega košarkarskega prvenstva. V svoji skupini so osvojile prvo mesto, s čemer so se izognile srečanju z nevarnimi Američankami v polfinalu. Skupno z Američankami so tudi doslej edina nepremagana ekipa na svetovnem prvenstvu v Maleziji.

Včerajšnja tekma se za Jugoslovance ni najbolje začela. Nasprotnice so namreč v prvem delu povedle s 30:18, »modre« pa so v dveh minutah vratolomne igre izenačile. Polčas se je zaključil z vodstvom SZ s 38:36.

V drugem delu sta se ekipi pretežno menjavali v vodstvu, kar je napovedovalo dramatičen razplet tekme. Tako je tudi bilo. 59 sekund pred koncem so Jugoslovance vodile s 64:63 in imele žogo v rokah. Izgubile so jo in nato v obrambi storile osebno napako nad dotlej najboljšo igralko SZ Kuznjecovo, ki pa je zgrešila prosti met eden za enega. 25 sekund pred koncem je Arbutina zagrabila »mrtvo žogo«, ki pa so jo »modre« 19 sekund pred koncem izgubile. SZ je imela spet na razpolago prosta meta eden za enega, a je zopet zgrešila. Odbito žogo je pobrala Mujanovičeva in jugoslovanska zmaga je bila končno tu.

S porazom so bile Sovjetinje izločene iz boja za kolajne. V drugi tekmi te skupine je namreč ČSFR odpravila Avstralijo s 83:54, kar ji je prineslo uvrstitev v polfinale.

V drugi polfinalni skupini so ZDA visoko premagale Bolgarijo s 93:72, Kuba pa Kanado s 75:69.

V polfinalu se bo Jugoslavija pomerila s Kubo, ČSFR pa z ZDA. V izločilnem delu so »modre« že odpravile Kubo s 75:68.

Italija je včeraj spet izgubila. Premagala jo je Republika Koreja z 81:70. S tem je splavalo po vodi vsako upanje, da bi »azzurre« osvojile vsaj 9. mesto.

Tudi v nogometu združena Nemčija

BONN — Združenja Nemčija postaja tudi v nogometu realnost. Na včerajšnjem skupnem sestanku predstavnikov nogometnih zvez ZRN in NDR v Frankfurtu je bilo namreč odločeno, da se bo nogometna reprezentanca NDR odrekla nastopanju na kvalifikacijah za evropsko prvenstvo in da bosta obe nogometni reprezentanci Nemčije nastopali pod skupno zastavo.

ZRN in NDR sta bili vključeni v isto kvalifikacijsko skupino za nastop na evropskem prvenstvu. Prvo medsebojno tekmo bi morali odigrati 21. novembra letos v Leipzigu. Tekmo bodo tudi odigrali, a bo le prijateljskega značaja.

Na sestanku je bilo tudi odločeno, da bosta dve nogometni društvu iz NDR v sezoni 1991-92 igrali v zahodnonemški Bundesligi, v B ligi pa bo tekmovalo 6 klubov iz NDR.

Konec tedna v Brixnu v metu kopja in troskoku Claudia in Igor na atletskem DP

Ali se bo zamejski atletiki naposled uresničil veliki cilj, veliko pričakovanje nekaj generacij slovenskih atletov: osvojiti naslov državnega prvaka? Oba najboljša člana Atletskega društva Bor Infordata, Claudia Coslovich in Igor Sedmak, nastopata konec tedna na državnem prvenstvu za posameznike v Brixnu. Claudia na mladinskem, Igor na prvenstvu za mlajše člane (t.i. »promesse«). Oba sta se zadnje štirinajst dni kar »potuhnila«, saj sta se lotila zaključnih priprav in nista nastopala.

Pričakovanje, najlahtnejše, je namenjeno zlasti nastopu Claudie, ki se bo v metu kopja spoprijela s tekmicami, o formi katerih se v zadnjem času prav veliko ne ve. Eno je gotovo: Claudia prihaja v končnico s stopnjevano formo, ki ji ob visokem cilju in dobri konkurenci daje velike možnosti za uspeh, kajti Claudia ravno v takem primeru ne poklekne! S seboj prinaša letošnji najboljši rezultat 47,58 m, ki ji pa po našem mnenju že daje prednost pred tekmicami. Zadnji rezultat 40,22, postavljen na deželnem juniorskem prvenstvu, pomeni le logično najnižjo točko krivulje valovanja — tako neprijetno, pa vendar nujno sopotnico mladih metalcev — pogojeno z nemotiviranostjo in slabo konkurenco na tem prvenstvu. Naše mnenje je torej tako: če bodo na prvenstvo tekmičice prišle s podobnimi rezultati — ena ali dva imata sicer že iz začetka sezone bistveno boljše rezultate, a jih zdaj ne zmoreta — potem bo zmaga osrečila pogumnejšo, sposobnejšo in psihično trdno tekmovalko, kar Claudia vsekakor je!

Igor starta v troskoku s skromnejšimi ambicijami: najprej uvrstitev v finale, nato pa... videli bomo. Sodeč po letošnjih rezultatih nasprotnikov, sodeč po Igorjevi konstantni formi za skoke nad 15 m in sodeč po tem, kar odlikuje tudi Claudio, možnosti za zelo vidno uvrstitev vsekakor so. Igor prinaša s seboj sicer »samo« 15,18 m, hkrati pa tudi rezervo 30-40 cm in prav s tem je potrebno računati. (Ivek Pertot)

Bugno je osvojil etapno zmago, Chiappucci pa še vedno vodi »Italijanski dan« na Touru

BORDEAUX — Italijani so dosegli v včerajšnji 18. etapi krožne kolesarske dirke po Franciji velik uspeh. Osvojili so etapno zmago z Bugnom, 3. mesto z Gusmerolijem, 4. s Fidanzo in 5. z Baffijem. Chiappucci je obranil rumeno majico, vedno z le 5 sekundami naskoka nad Lemondom.

Etapa je bila do zadnjih 40 kilometrov nezanemljiva. Ko je že kazalo, da bo o zmagovalcu odločal skupni sprint, so iz glavnine pobegnili Bugno, Breukink in Gusmeroli. Trojica je ohranila prednost vse do konca, v finishu pa je bil Bugno premočan. Kljub drugemu mestu je bil tudi Breukink zadovoljen, saj je na skupni lestvici prehitel Španca Delgada.

Vrstni red: 1. Bugno (It.), ki je prevozil 205 km od Paua do Bordeauxa v 5:41'33" s povprečno hitrostjo 35,485 km na uro, 2. Breukink (Niz.) po 1', 3. Gusmeroli (It.) po 3', 4. Fidanza (It.) po 19', 5. Baffi (It.) i.č.

Skupna lestvica: 1. Chiappucci (It.) v 79:23'38", 2. Lemond (ZDA) po 5", 3. Breukink (Niz.) po 3'31", 4. Delgado (Sp.) po 3'42", 5. Lejarreta (Sp.) po 5'29", 6. Bugno (It.) po 7'29", 7. Chozas (Sp.) po 7'49", 8. Criquelon (Bel.) po 8'40", 9. Hampsten (ZDA) po 9'34", 10. Parra (Kol.) po 11'30", 11. Alcalá (Meh.) po 11'48", 12. Indurain (Sp.) po 13'09", 13. Phillipot (Fr.) po 13'33", 14. Delion (Fr.) po 14'58".

obvestila

ODBOJKARSKA KOMISIJA PRI ZŠSDI

obvešča, da so še v teku vpisovanja za odbojkarški tečaj za začetnike, ki bo od 5. do 15. septembra 1990 na Stadionu 1. maj v Trstu (za mestne otroke) in v Športnem centru v Zgoniku (za otroke iz okolice). Zainteresirani se lahko prijavijo v uradu ZŠSDI v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 767304 ali pri matičnih društvih.

ŠZ JADRAN

obvešča, da bo tudi letos košarkarski tečaj v Pulju pri IBA. Prva izmena (letniki od 73 do 76 od 19. do 26. 8., druga izmena (letniki 1977/78/79) od 26. 8. do 2. 9. 1990. Interesenti naj se telefonsko javijo na urad ZŠSDI, tel. 767304, v dopoldanskih urah.

ZŠSDI

obvešča, da bo v ponedeljek, 23. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠD Mladina v Domu A. Sirka v Križu za smučarske komisije. Dnevni red: program MZSTE za sezono 1990/91.

konjske dirke - konjske dirke

1. Rim (kasaška dirka): Fiorano Om (skupina 2) se je na zadnjih dirkah vedno dobro odrezal, zato je med favoriti. Uspeh mu bosta skušala preprečiti Getting (skupina X) in Flyng Ram (skupina 1).

2. Rim (kasaška dirka): Kljub startu iz druge vrste je Insieme (skupina 2) favorit. Zmago mu bosta skušala preprečiti v prvi vrsti Gerundio Mu (skupina X) in Dismal (skupina 1).

3. Montecatini (kasaška dirka): Falco Grigio (skupina 2) spada med favorite. Njegova najhujša tekmeča naj bi bila Bars (skupina X) in Fiume Azzurro (skupina 1).

4. Treviso (kasaška dirka): Iron Bi (skupina 2) ima po našem mnenju največ možnosti za zmago. Največ se bo moral paziti Ipnosa (skupina X), ki razpolaga z dobrim finishem, in Flynga FC (skupina 1).

5. Taranto (kasaška dirka): Effident (skupina X) starta ob ograji in je v dobri formi, zato je prvi favorit te dirke. Zmago mu bosta skušala preprečiti Golfo del Mare (skupina 2) in Inwenor Swe (skupina 1).

6. Follonica (kasaška dirka): Ettore Mas (skupina 2) je med favoriti, ob njem pa imata lepe možnosti tudi First Dada (skupina X) in Igna di Costa (skupina 1).

Dirka tris

Naši favoriti: Inlying (14), Enalotto (17), Dali (5). Dodatek za sistemiste: Graziani (8), Florido AC (10), Cabofrio (11).

totip

1. — prvi	2
drugi	1 X
2. — prvi	2
drugi	1 X
3. — prvi	2 X
drugi	1
4. — prvi	2
drugi	1 X
5. — prvi	X 2
drugi	1
6. — prvi	2
drugi	X 1

Jutri, v nedeljo in v ponedeljek na Pikelcu na Opčinah tradicionalna kotalkarska revija Poleta Poletovci res solidni Kotalkarski seminar na Opčinah

Pred kratkim so se zaključila deželna kotalkarska prvenstva, medtem ko prihaja tudi državna prvenstva v zaključno fazo, ki bo na sporedu čez 14 dni v Modeni. Tega tekmovanja se bo udeležil tudi član openskega Poleta Samo Kokorovec.

Poletovci so se udeležili deželnih prvenstev v kategorijah začetnikov in najmlajših. Začetnica Tanja Romano je suvereno osvojila prvo mesto (40, 8 točk). V izredno hudi konkurenci (50 kotalkarjev) sta se dobro odrezali tudi Karin Crissani s 15, in Tina Petkovšek z 22. mestom. Pri najmlajših je Cristian Merlo za las ušlo prvo mesto, saj je s 37,5 točke na koncu zastajala za prvouvrščeno tekmovalko le za pol točke, medtem ko je bila Maja Berzi 26.

Tekmovanja za državno prvenstvo so se doslej odvijala v Spinei in v Riccioneju. V Spinei je Francesco Micalessi po nastopih v kratkem in prostem programu ter v obveznih likih pristal v kombinaciji na petnajstem mestu od skupnih 20 udeležencev. A isti kotalkar je skupaj s Cristianom Merlo uspešno opravil krstni nastop v tekmovanju parov in v Riccioneju zasedel 9. mesto.

V Modeni bo poleg Sama Kokorovca nastopal tudi mešani par, ki ga sestavljata Poletovka Analiza Marelli in Stefano Terlazzi iz Bologne. Zaradi poškodbe Abatijeve pa bo žal odpadel njen nastop z Mojmirjem Kokorovcem.

Poletovci so se uspešno udeležili tudi dveh mednarodnih tekmovanj. V ekipnem tekmovanju so v Domžalah posegli po tretjem mestu, a v Vidmu so celo zmagali. Za uspeh so bili posebno zasluž-

ni Tanja Romano, Luka Spetič, Cristiana Merlo, Marko Spetič, Francesco Micalessi ter Samo Kokorovec in Analiza Marelli, katerih nastop pa je bil izrazito ekshibicijskega značaja. Na obeh tekmovanjih so se izkazali še: Karin Crissani, Tina Petkovšek, Maja Berzi, Dana Furlani in Francesca Courtner. (W. K.)

V jutranjih urah smo se podali na Opčine in se ustavili na kotalkališču ŠD Polet na Repentabski ulici, kjer je bilo že vse živo. Prav te dni se namreč odvijata kotalkarski kamp oz. strokovni seminar, ki ga prireja opensko društvo pod pokroviteljstvom deželne kotalkarske zveze. Prijazno so nas sprejeli načelnica kotalkarske sekcije Carla Micalessi, gospod

Kokorovec in trener Peter Brlec, ki so nam posredovali nekaj informacij v zvezi s kampom.

Pravzaprav ne gre za kamp v pravem pomenu besede, temveč za nekakšen izpopolnjevalni tečaj, ki se ga udeležujejo že dokaj izkušeni tekmovalci. Gre v glavnem za mlade kotalkarje, ki prihajajo iz raznih krajev Italije, kot npr. iz Cagliarija, Bologne in iz bližnje Furlanije. Vseh udeležencev je okrog 40 in med njimi je seveda tudi nekaj Poletovcev. Samo Kokorovec se ob tej priložnosti pripravlja za nastop na državnem prvenstvu v Modeni, ki bo na sporedu čez 14 dni, a omembe vredna je tudi prisotnost Daniele Munaretto, kandidatinje za osvojitve naslova državne prvakinje. Prisotnost nekaterih jugoslovanskih tekmovalcev pa daje kampu mednarodni značaj, ki je bil še bolj izrazit na njegovih prejšnjih dveh izvedbah, na katerih je sodelovalo tudi nekaj nemških tekmovalcev. Tehnični vodja je Poletov trener Peter Brlec. Ob njem je društvo povabilo na sodelovanje še gospo Elvio Vita, ki je tehnični komisar italijanske federacije in Antonia Ambuja, ki skrbi za kondicijsko in splošno telesno pripravo, medtem ko je sicer zaposlen pri italijanski državni reprezentanci. Podčrtati je treba tudi doprinos priznanega tržaškega koreografa Claudia Steinerja ter trenerke Marine Maggiori Faragna iz Riccioneja.

Kamp se je pričel prejšnjo nedeljo in se bo zaključil jutri, torej vsega skupaj en teden. Treninji potekajo zjutraj od 8.30 do 13. ure po skupinah, a popoldne

od 15.30 do 18.30 v individualni zasedbi. Izbrani termin ni prav najboljši, saj bi bila mogoče bolj primerna priredba v prejšnjih mesecih, le-tega pa ni bilo mogoče izvesti zaradi nastopanja kotalkarjev na raznih pokrajinskih, deželnih in državnih tekmovanjih.

Že smo rekli, da gre v bistvu za strokovni seminar. Udeleženci imajo možnost, da spoznajo kako izgleda popoln kotalkarjev trening, kar pa je mogoče le z metodičnim pristopom do dela. Ob kotalkarjih se učijo in izpopolnjujejo tudi trenerji tekmovalcev, ki sledijo seminarju. Zelo važna je tudi družabna plat; tekmovalci se med seboj spoznajo in s tem se zmanjša psihološka obremenitev ob priliki medsebojnih tekmovanj.

Vse poteka skratka v najboljšemu redu, saj so pogoji, v katerih deluje opensko društvo zelo dobri. ŠD Polet razpolaga namreč na Pikelcu z velikim odprtim, a tudi s pokritim kotalkališčem. Ob teh so udobne slačilnice in tudi društveni bar. Društvo poskrbi tudi za prenočitev in prehrano udeležencev.

Naj še omenimo, da bo ŠD Polet organiziralo na koncu tedna tradicionalno kotalkarsko revijo, na kateri bodo prikazani sadovi dela, ki je bilo opravljeno med sezono. Nastopali bodo tako vsi Poletovci, od najmlajših do najstarejših, ki bodo izvedli nekaj točk na glasbo znanih operet, kot na primer Vesela vdova. Pribelemu konjičku, itd. Kdor bo torej prišel v soboto (ob 20.45), nedeljo (ob 18. uri) ali v ponedeljek (ob 20.45) na Poletovo kotalkališče, mu verjetno ne bo žal.

WALTER KOREN

Poletovi kotalkarji, ki bodo v soboto nastopili na kotalkarski reviji

Poseg Aleksandra Korena na programski konferenci SKGZ

Odmevnost našega športa

Danes objavljamo prispevek, ki ga je na sobotni programski konferenci SKGZ prebral Aleksander Koren.

Rad bi se dotaknil še enega pogleda na področju telesne kulture, to je vprašanja odmevnosti, ki jo telesna kultura ima v širšem italijanskem prostoru, in o pomenu, ki jo ta odmevnost lahko ima za našo narodnostno skupnost. Že razpolagamo s podatkom, da je v enem letu okrog 2.500 športnih tekmovalcev in prireditev, na katerih se srečujejo italijanski in slovenski športniki. Zanesljivo lahko trdimo, da tolikšnih priložnosti za postavitev vezi med pripadniki obeh skupnosti ne zasledimo na nobenem drugem področju našega življenja. To dejstvo je bilo po mojem mnenju doslej hudo podcenjeno.

Mnogi v Italiji so našo narodnostno skupnost spoznali, ocenili in jo vrednotijo prav preko športa. Naša društva so s svojimi tekmovalci in moštvi nastopila domala po vseh Italiji in se srečala s športniki iz vseh italijanskih dežel. Pravzaprav niti ni treba seči tako daleč. Dovolj je, da se zaustavimo pri Italijanih iz naše dežele. O nas in o našem delovanju imajo ti vse preveč izkrivljeno podobo, kar je posledica zakoreninjenih predsodkov, a tudi dezinformacije in zlonamernosti večinskih medijev. Na športnih igriščih se ti sodržavljanji soočajo s čisto drugačno stvarnostjo. Seznanjajo se z našo organiziranostjo in z našo prisotnostjo na celotnem teritoriju, na primer, da živimo tudi v mestnih jedrih (in dobro vemo vsi, kako nas mnogi z lažnim informiranjem skušajo izriniti iz mest Trst in Gorica, zdaj tudi iz devinsko-nabrežinske občine), zlasti pa se krepijo stiki in vezi med mladimi, kar je najvažnejše. Danes je naša vraščenost v italijanski športni prostor tolikšna, da nas brez predsodkov izvolijo v odbore raznih športnih zvez in organizacij.

Ob vsem tem smo priča tudi povsem neobičajnemu pojavu. O našem delovanju na športnem področju Italijani tudi pišejo in poročajo, kar ne ve-

Aleksander Koren

lja za druga področja našega delovanja oziroma velja v mnogo manjši meri. Seveda nas pri tem obravnavajo predvsem kot športnike, toda nekdanjega bojkota, kljub občasnim spodrsiljam, ni več.

Drugače tudi ne bi moglo biti, saj naših dosežkov preprosto ni mogoče prezreti. Poročila o naših uspehih smo zasledili tudi že v vsrednjem športnem tisku. Pravi razcvet športnih vestí in torej tudi vesti o delovanju naših društev, pa lahko v zadnjih časih zasledimo na krajevnih straneh deložnih dnevnikov. Tako je mogoče slediti našemu športu tudi na *Piccolu* (razen kot na tržaški izdaji, ki pa nasploh malo piše o športu), *Messaggeru Venetu*, *Corriereju di Pordenone*, *Gazzettinu venetu*, *deželnem radiu*, na TV postajah *Raitre* in zasebnih *Telegatto*, *Telefriuli*, *Canale 55*. Veliko pozornost namenja našemu športu tudi zelo razširjen tržaški tednik *Trieste sport*, ki resnično ne kaže nikakršnih predsodkov. Vztrajno se zdaj govori tudi o nastanku novega športnega tednika na Tržaškem, tako da se bosta zanimanje in konkurenčnost še povečali in tu so tudi možnosti za dodaten prodor. Takšna pozornost športnemu dogajanju se lahko nepoučenemu zdi skoraj never-

jetna, je pa logična posledica povečanega zanimanja za šport, gibanje in prosti čas v italijanski družbi in torej tudi v naši deželi. Del te družbe in športnega gibanja te družbe pa smo tudi Slovenci in to polnopravno.

Moram poudariti, da bi o nas lahko poročali še več, in če tega ne delajo, smo si krivi sami, zato ker polagamo propagandiranju svoje dejavnosti premo pozornosti. Obveščanje je povsem prepuščeno dobri volji posameznih športnih funkcionarjev ali posameznih društev, ki povečini nimajo svojega tiskovnega atašeja, niti prostovoljnega, nobenih pravih zvez s časnikarji in uredništvi in imajo skromno poznavanje mehanizmov, ki urejajo delo časopisov in drugih medijev in determinirajo objavo prispevkov oziroma njihovo neupoštevanje. Skrajno amaterski pristop torej. A vendar prodiramo.

Spominjam se, s kakšno težavo so si po v italijansko javnost utirale vesti strokovno sestavljene informacij-skega biltena, ki ga je pripravljala sedanjí glavni urednik Primorskega dnevnika Vojmir Tavčar. *Piccolo* je kaj več poročal samo, ko je bil odgovorni urednik Luciano Ceschia. Na športnem področju pa bi že z nekoliko večjo angažiranostjo in bolj profesionalnim pristopom lahko že zdaj dosegli mnogo več.

Ne bo odveč, če pri tem pomislimo na vpliv, ki ga lahko obveščanje s športnega področja ima tudi na določene kategorije Slovencev, na primer na tiste iz mešanih zakonov, na tiste, ki omahujejo med slovenstvom in asimilacijo, na tiste, ki ne živijo v našem krogu in torej denimo ne poslušajo našega radia in ne berejo našega časopisa. Preko športa dobivajo o nas veliko informacij, kar pa je najbolj pomembno, imajo te informacije pozitivni predznak in vsebujejo naboj uspešnosti in organiziranosti. Tudi to je lahko pomemben faktor pri temeljnih izbirah, kot so lahko: v katerem društvu preživljati svoj prosti čas — v slovenskem ali italijanskem, toda tudi, zakaj ne, v katero šolo — italijansko ali slovensko — vpisati svojega otroka.

Tega odprtega okna v italijanski svet si ne smemo zapreti zaradi pomanjkanja posluha ali podcenjevanja. Poskusimo na tem področju kaj ukreniti, na primer z ustanovitvijo tiskovnega servisa za društva. Mislim, da sem, poleg že naštetih v drugih posegih predstavnikov naše telesne kulture, dodal še nekaj razlogov, zaradi katerih koristi naši narodnostni skupnosti, da dajemo športni dejavnosti večji poudarek, kot smo ga ji dali doslej. Dati večji poudarek pa pomeni povečati skrb za vsestransko kakovostno rast tega delovanja, miselno, organizacijsko, tekmovalno, kajti v današnji družbi, če nam je to všeč ali ne, je samo uspešnost merilo za obstoj in za pridobivanje ugleda med našimi sodržavljanji in sredstvi javnega obveščanja, ki so izraz njihovega mišljenja. Dati večji poudarek pa pomeni nena- zadnje, da se v proces razmišljanja o športni kulturi in športni stvarnosti pri nas vključijo vsi odbori Slovenske kulturno-gospodarske zveze, kajti razreševanje vprašanj, ki se na tem področju postavljajo iz dneva v dan in se ne tičejo izključno športne sfere, ne morejo in ne smejo biti predmet raprave edinole športnih delavcev.

ALEKSANDER KOREN

vrniti spet v agencijo in z gnusno prijaznim človekom priti do končnega obračuna. Sedaj vem, da človeka s kravato in svilenim brezrokavnikom divje sovražim. Toda, ... Toda, kaj ni ta potomec španskega osvajalca Francisca Pizarra, ki je Inke uničil z obljubami, z medenimi besedami, z jezikom in s hinavskim nasmehom? Nebogljeni domačini igre besed in lažnih obljub, tipične za tako imenovano visoko civilizacijo, niso poznali. Preveč je bila nizkotna, preveč je bila ogabna, da bi naivni Inki ne verjeli vanjo. In so se tako pogubili.

Kaj niso španski osvajalci obljubili zadnjemu inkovski-mu kralju Atahualpi svobodo, če napolni neko sobano svoje kraljevske palače z zlatom? Atahualpa je svojo obljubo izpolnil, Pizarro pa ga je vseeno dal usmrtiti. Nakana, blišč in svetloba. Inki so verjeli sladki besedi in izginili z obličja zemlje. Z zvijačo so jih uničili, ne z orožjem!

In tu se zgodovina ponavlja. Te igre do sedaj niti jaz nisem poznal. Na to nizkotno zvijačnost nisem bil pripravljen in sem se pogubil. Sedaj mi je vse jasno. Dovolj je, da bi šel z navadnim linijskim avtobusom, se trpal z domačini, se pričkal s sprevedniki, zapitimi od cenene tequile, in moja igra bi se nadaljevala po vseh pravilih. Sedaj pa se je nekaj utrgalo. Nekdo je imel nedovoljen as v rokavu. Ventilator, neonska luč, blišč.

In še hušje slutnje me napadajo. Sedaj sem celo prepričan, da mi bodo jutri na avtobusu rekli, da listek ni pravi, da se ne morem voziti z njim, da moram plačati še dodatno tarifo, in drugo. In nisem se zmotil. Čisto preroško sem napovedal svoje težave naslednjega dne.

Nenadoma postojim popolnoma razdražen od svete jeze, se obrnem ter že hitim proti turistični agenciji po poti, ki

Cvetoče je v teh krajih tudi uvažanje starih avtomobilov iz ZDA. Ameriški državljani brez posebnega nadzorstva pripeljejo vozila čez mejo, kjer specialisti proti primernemu honorarju preskrbijo vse potrebne dokumente, ki dokazujejo redno uvoz preko carinske uprave. Tudi lov na "coyote", kot tem specialistom pravijo, je bolj papirnat kot stvar.

Chihuahua pa je tudi far west. V njej ni moškega, ki bi ne nosil cow-boyskega klobuka, po bližnjih vaseh pa se redno srečuje ljudi na konjih.

Z izjemo nekaj modernih in višjih zgradb je mesto prostrana površina razpadajočih hiš in barak bidonvilske arhitekture. V skoraj pustinski pokrajini je nepojmljivo, da šteje Chihuahua milijon in 200 tisoč duš. Razlogi za tako številčnost so v prej omenjeni gospodarski strukturi, ki je močno izpraznila vasi in naselja goratih predelov in privablja množice iz juga.

Ob pomanjkanju vina je močno prisotna tequila, ki v številnih gostilnah in štacunah nadomešča klasični dvojni whiskey ameriških westernov.

Znakov pijančevanja je veliko, ne pa nasilnosti. Razporejen je umirjeno in usmerjeno v otopeno veselje, za katero skrbijo masovno prisotni godci. V živahni četrti, kjer sta zbrani kramarstvo in drobna trgovina, ima skoraj vsak obrat vsaj kitarista. V gostilni "Los tres Huastecas" so nalašč za moj magnetofon "Los Astros del Norte" zapeli in zaigrali res občuteno in skrbno, medtem ko je za točilno mizo stala cela vrsta možakarjev s širokimi sombreri. Manjkal je samo drzni pistolero, ki bi z vstopom v saloon prekinil zabavo.

Potovalno je bila Chihuahua le izhodišče za pot skozi razgibano planoto Sierra Madre in deželo, v kateri prebiva plemo Tarahumara.

Iz Chihuahue pelje proti Kalifornijskemu zalivu drzno speljana železnica, ponos tistih krajev. Običajni potniški vagoni so v Mehiki le malo mlajši od tistih, s katerimi sta se vozila Benito Juarez in cesar Maksimilijan. "Ferrocaril Chihuahua al Pacifico" pa razpolaga z zelo udobnimi vagoni "primera especial", in 14-urna vožnja je zato tudi primerno draga.

Vlak odpelje ob 7 uri in pride v Los Mochis, ki je skoraj ob obali, malo po 21. uri. Za obisk Tarahumarov je po-

treben postanek v kraju Creel, malo pred polovico proge. Začetni del proge pelje po prostranih pašnikih in skozi neskončne nasade breskev, ki so prav tedaj cvetele. Hitro pa se loti strmine in iz dizelske lokomotive včasih bruha mastno črnilo. Pravočasno si je treba najti zatočišče v notranjosti vagonov.

Napisano je, da ima proga precejšnje gospodarsko važnost ter, da jo izkoriščajo celo ZDA, ki skozi Chihuahua pošiljajo tovore do morja. Ta značilnost pa je dvomljiva, ker je na vmesnih postajah le malo gneče tovornih kompozicij.

Na standardni nadmorski višini kakih 2100 do 2400 metrov je pokrajina poraščena z bori, ki so pravi balzam za oči. Prednost vagonov je v razglednih ploščadih na vsaki strani vozov. Iz njih se lahko mirno gleda in fotografira. Proga je speljana v nešteti ovinkih, teče pa v glavnem vodoravno in na planoti ni več izbruhov črnega dima.

Z izjemo nekaj skromnih naselij je pokrajina za videz nedotaknjena. Posebno visokih vrhov nad planoto ni, številne pa so doline, usadi in struge potokov, tedaj suhih.

San Juanito je revno naselje, kjer so že prisotni Tarahumara. V glavnem pa le kot kramarji na železniški postaji. Estacion Creel ni veliko več od vrst hišic ob vsaki strani proge, ima pa tudi nekaj struktur za sprejemanje obiskovalcev.

Kdo so pravzaprav Tarahumara?

V širšo javnost so prve vesti o njih pronicale leta 1968, ko se je iskalo zanimivosti v zvezi z olimpijskimi igrami v Mehiki.

Odkrili so jih zaradi domnevne velike vzdržljivosti pri teku. Govorilo se je, da tekajo tudi po več dni in noči in med tekom brcajo leseno kroglo. Pomagali pa naj bi si tudi s poživilimi naravnega izvora. Vse je bilo zelo megljeno. Idealistični olimpijci so hrepene-li po zmagi kakega bosonokega drobnega Indijanca v maratonskem teku.

Baje so v Mehiki res skušali zdresirati nekaj tekačev za olimpijski maraton. Bilo pa je posilstvo v pravem smislu besede, ker Tarahumare niso domueli, zakaj pravzaprav gre. Ni znano, da bi kdaj koli kasneje zadevo pozivili.

Borovi atleti v Sacileju

Za konec prvega dela sezone je skupina najmlajših atletov AD Bor Infordata konec prejšnjega tedna nastopila na zelo dobro zasedenem Srečanju mladih atletov treh Benečij v Sacileju. V res množičnem zastopstvu v vseh disciplinah so se nekateri naši odlično izkazali. To v prvi vrsti velja za Davida Bogata na 60 m z ovirami za dečke, kjer je z odličnim časom 10'9 zaostal za zmagovalcem le za desetinko sekunde, in za kadeta Maksa Černigoja, ki je v metu kopja osvojil tretje mesto z zelo dobrim rezultatom 34,78 m. Nastopila sta tudi brata Celji, ki pa ju je za boljše dosežke očitno zdelala matura in pomanjkanje treninga. Andrej je sicer v metu kopja za mlajše mladince z rezultatom 38,44 m osvojil 11. mesto, mlajši Riko pa je v daljini za kadete postavil rezultat 435 cm. (I. P.)

Sirena in Čupa v Eraclei

Preteklo soboto in nedeljo je bilo v Eraclei v organizaciji jadranskega društva Maricea prvo selekcijsko tekmovalje jadrancev 11. cone za razred optimist, ki so se ga udeležili jadranci Sirene in Čupe. Skupno je tekmovalo kar 56 mladih jadrancev, na sporedu pa sta bili dve regate od napovedanih štirih, saj je vreme ponajgalo pozhrtvovalnim organizatorjem.

Prvo mesto je osvojil Andrea Verzegnassi (SVOC Tržič) pred Lauro Neri (Pietas Julia Sesijsan) in Paolom Pinellijem (STV Trst). Na odlično četrto mesto se je uvrstil Sirenin tekmovalac Nevio Sabadin (deveti na prvi ter tretji na drugi regati), na deveto pa Andrej Močilnik (8. in 15.). Aleš Omari je bil šestindvajseti. Konec tega tedna bo na sporedu druga preizkušnja.

In se naposled jasno zavem, da me je naravnost gnusno ogoljufal, a ne s pošteno sleparijo reveža, temveč z besedo, z bliščem, s svetlobo, z medom v ustih. Opeharil me je in je to sleparijo upravičil s tem, da je rekel, da pač ni tega storil, da je vse v najlepšem redu, da je tako prav in konec. S poštenim sleparjem, z revnim domačinom, kramarjem, trgovcem, menjalcem valute je vse jasno, tako da se z njim tudi sprikaš in če na koncu zmaga on, ve, da je zmagal, ve, da te je spravil na led in tega ne zanika. Igra je igra, tu pa blišč, svetloba in hinavščina.

Nadaljeval sem svoj divji sprehod po razbeljenem asfaltu neurejenega pločnika, v meni pa je jeza naglo naraščala. Kje je sedaj moreča toplota, ki ubija misel, ki ustavlja možganske celice? Misel še preveč hiti. Nenadoma se hočem

Ansambel Los Astros del Norte v Chihuahui

sem jo pravkar prehodil. Moji koraki hitro pobirajo mestni tlak, mene pa napade še druga temna slutnja. In že vidim pred seboj, kot da bi vrteli nevidni film mojega življenja, prve časovne drobtinice, morda le naslednje minute svoje bližnje bodočnosti. Zelo jasno jih zaznam.

Stopil bom v agencijo, se zakadil v medenega in polizane- ga človeka s kravato, morda zahteval nazaj svoj denar. A kaj se bo nato zgodilo? On ne bo izgubil svoje uradne kravatarske uravnovešenosti. Mirno me bo s svojim običajnim medeno sladkim nasmehom na ustnicah, ob katerem me naravnost zazebe, če le medlo pomislím nanj, povabil, naj se usedem na isti fotelj, kjer sem sedel pred kratkim, ko me je ukanil. In naposled mi bo dal roko okoli hrbta in mi bo strpno in mirno, s svojim nepremičnim nasmeškom paternalistično dejal, naj se vendar, mladi fant, ne razburjam. Razložil mi bo, da ima sina, ki ima prav moja leta in je prav tako bojevit in temperamenten kot jaz. Fanti v teh letih morajo biti bojeviti, vendar da pa ni razloga, da bi se jezil. Saj je vendar ta proga mednarodna in stane toliko, ker so pač tarife take, in da je meni še naredil poseben popust. Naposled pa bo še prišla nasmejana tajnica, ki jo je on poklical, in mi prinesla cenik z vsemi tarifami. In spet bo rekel, vidiš fant, da je tako, vidiš, da te sploh nisem osleparil, raje umrem, kot da bi skrivil le en sam las kakemu svojemu klientu, ki so mi kot bratje. Tako mi bo rekel. Ko pa mu bom odvrnil, da hočem denar nazaj, me bo spet sladko medeno pogledal in odgovoril, da je to pač nemogoče, ker je denar že vknjižil in registriral v blagajni, da je že zapečatil račun, nato pa me bo spet slinasto pogledal.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 20. julija 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

»Alpski velikan« je bil ob odprtju najdaljši gorski predor na svetu Predor pod Mont Blancom ima 25 let Na proslavi Cossiga in Mitterrand

COURMAYER — Predor pod Mont Blancom praznuje 25-letnico. 16. julija 1965, ko sta ga Saragat in De Gaulle, tedanja predsednika, slovesno predala namenu, so o njem govorili kot o nekakšnem čudežu sodobne tehnike, saj je bil najdaljši predor na svetu. Meri namreč 11,6 kilometra.

Obletnico predora so včeraj proslavile italijanske in francoske oblasti z državnima predsednikoma Cossiga in Mitterrandom na čelu (na sliki AP). Cossiga je v svojem govoru poudaril pomen teh edinstvenih »evropskih vrat«, ki so sad velikanskih naporov italijanskih in francoskih delavcev in ki predstavljajo pomemben mejnik v vsestranskem sodelovanju med Francijo in Italijo. Mitterrand, ki je prav tako poudaril vlogo predora v procesu odpiranja Evrope in odpravljanja mej, pa ni izključil možnosti, da bodo podalpski prehod podvojili. Med Itali-

jo in Francijo že potekajo dogovori, tehniki iz obeh držav so že predložili nekaj gradbenih načrtov, francoski predsednik je zato izrazil upanje, da se bodo dela za nov predor začela že v prihodnjih treh letih, vendar brez pogojno v spoštovanju narave.

Predor pod Mont Blancom je kot rečeno dolg več kot enajst kilometrov, širok je 8,6 metra, skozenj pa pelje dvopasna cesta. Opremljen je z napravami za prečiščevanje zraka in alarmnimi napravami v primeru nesreč. Šest let ga je gradilo 800 delavcev, ki so za to porabili poldrugi milijon delovnih ur. Podalpski velikan je žal terjal tudi svoj davek: na delu je umrlo 15 delavcev. Od odprtja do včeraj je skozi predor šlo 28.826.808 različnih vozil. Zanimivo je, da si je »luknjo« v Mont Blancu prvi omislil ženevski naravoslovec Horace Benedict De Saussure pred skoraj dvesto leti.

NAS letos poostrili kontrole

RIM — Karabinjerji NAS, katerih namen je preprečevati najrazličnejše poveverbe in nezakonito plemenitenje živil, so v prvih šestih mesecih letos opravili kar dvakrat več posegov kot v istem obdobju lani. Komandant Rossetti, ki je izdelal poročilo za ministra za zdravstvo De Lorenza, je našel najpomembnejše akcije NAS, ki so se nanašali na živilski sektor.

Največ prekrškov so NAS odkrili v mesnih industrijah predvsem v Srednji in Severni Italiji, kjer je vrednost zaplenjenega blaga preseгла 18 milijard lir. Na jugu države pa so se izkazale za najbolj oporečne mlečne industrije in sirarne ter oljarne. Tudi vinogradniki in kletarji se niso dobro odrezali. NAS so jim zaplenili velike količine kemičnih aditivov, ki so po zakonu prepovedani.

Zmedenost narkomanov

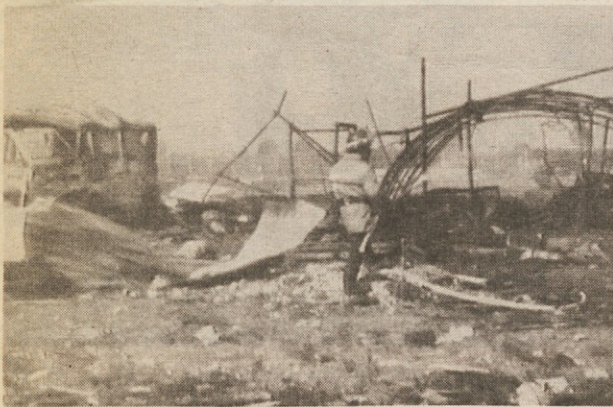
RIM — Teden dni po uvedbi novih norm zoper uživanje in razpečevanje mamil je cena hašiša na italijanskem tržišču poskočila za 100 odstotkov, medtem ko se cena kokaina in heroína ni spremenila, kvečjemu se je povišala le za malenkost. Podatke je objavil Radikalni antiprohibicionistični center, ki je podatke zbral neposredno na terenu, zlasti v krajih južne Italije.

Omenjeni center je v posebnem poročilu poudaril, da je zadnje dni narasla tudi opreznost razpečevalcev z mamil, hkrati pa zmedenost narkomanov. Slednji so zaskrbljeni predvsem zaradi nevarnosti, da bi jih v javnih zdravstvenih ustanovah oz. skupnostih za zdravljenje narkomanov prijavi oblastem. Na neroden položaj narkomanov, ki se zdravijo v tovrstnih ustanovah, so že pred

uvedbo novih norm opozorili številni zdravstveni operaterji, kakorkoli že, točnih podatkov o morebitnem »begu« narkomanov iz teh ustanov še ni. Iz nekaterih so resda odšli, po drugi strani pa so se zatekli v nekatere druge, predvsem take, ki so znane zaradi visoke stopnje človeške solidarnosti in toplih odnosov.

Iz poročila izhaja tudi, da na italijanska tržišča prihajajo mamil preko novih, predvsem afriških kanalov. V času poletnih mesecev je število smrtnih žrtev zaradi uživanja mamil navadno večje, saj jih narkomani kupujejo od različnih razpečevalcev. Pri tem je lahko količina čistega mamil višja kot običajno, ravno to pa povzroča smrtne primere zaradi t.i. overdoze.

Preiskovalci rešujejo neznanko eksplozije v tovarni pri Latini

Prizorišče eksplozije v tovarni umetnih ognjev

(AP)

LATINA — Patolog Acudi je včeraj pričel delikatno delo na ostankih žrtev hude eksplozije v tovarni umetnih ognjev in petard pri Latini. Vsa pozornost preiskovalcev je trenutno osredotočena prav na delu patologa, ki bo moral ugotoviti predvsem to, koliko oseb je dejansko umrlo v eksploziji. Na prizorišču tragedije so namreč našli razbitine kakih desetih avtomobilov, za katere še ne vedo imena lastnikov, čeprav kaže, da je šlo za avtomobile, ki so jih kraji redno parkirali na terenu ene od žrtev, lastnika tovarne Antonia Ernesta Palmarinija.

Poleg njega je sta v nesreči umrla še Giuseppina Cece-re, ki je že dolga leta živela z njim in je bila v četrtem mesecu nosečnosti, ter Palmarinijev sodelavec Raffaele Pasquale. Preiskovalci so ugotovili, da je 7-letna hčerka Ernesta Palmarinija preživela večer pri dedu in ji je to rešilo življenje. Preiskava je tudi pokazala, da je Palmarini vodil manjšo tovarno brez potrebnih dovoljenj, sicer pa so vsi v okolici znali, s kakšnimi posli se je ukvarjal, čeprav so najprej trdili, da ne. Sedaj bodo morali še ugotoviti, kako je prišlo do eksplozije.

Diskriminacija agencije Tanjug na Hrvaškem

ZAGREB — Sušno obdobje in vetrovi na Hrvaškem povečujejo nevarnost požarov, zato iz republiškega štaba za civilno zaščito apelirajo na previdnost. Ta apel je bil, na žalost, izrečen pred tremi dnevi (v ponedeljek zvečer) na sestanku v republiškem komiteju za informiranje, v katerem so predstavniki civilne zaščite, gasilske zveze in drugih zadolženih za protipožarno zaščito govorili s predstavniki javnih glasil - vendar samo za Hrvaško in brez Tanjuga.

Tanjug je informacijo vseeno posredoval, vendar iz druge roke, prepričan, da je preventivno delovanje in opozorila treba prenesti čez meje republike in države. Kljub temu ostaja presenečenje, da to ni razumel republiški sekretar za informiranje Milovan Šibl, ki je sklical omenjeni sestanek, s čimer je potrdil svoj podcenjujoč odnos do Tanjuga. Nerazumljivo je tudi, da na sestanke niso bili povabljeni dopisniki nekaterih redakcij izven Hrvaške. (dd)

Hrvaško-srbska napetost v sydneyanskem Blacktownu

SYDNEY — Odnosi med srbskimi in hrvaškimi izseljenci v sydneyanski mestni četrti Blacktown so se skalili do take mere, da je morala poseči policija.

Poveljnik policije v Blacktownu Bill Galvin se je zadnje dni sestal s predstavniki obeh skupnosti, kar policiji vliva upanje, da se bodo strasti umirile. Glavno sporočilo, ki ga je posredoval Galvin, se je glasilo: »Sedaj živite v Avstraliji!« To pomeni, da je policija prepričana, da je za napetost kriv položaj v Jugoslaviji.

»Neglede na obstoječe zaplete in razlike v njihovih rodni državah, jim ni mesta v naši družbi. Od njih nismo zahtevali, da pozabijo na svojo kulturo, le jasno smo jim povedali, da mora policija jamčiti mir in zaščititi vse skupnosti,« se glasi komunique policijskega poveljstva iz Blacktowna.

Opazovalci so prepričani, da je najhujše mimo. Ob tem pa poudarjajo, da je le malo manjkalo, da se ni napetost izrodila v kaj hujšega. Nesporo so korenine medsebojnega zla zelo globoke, a že samo dejstvo, da so predstavniki obeh skupnosti pripravljeni na omikan dialog, vliva upanje v pozitiven razplet.

V Jugoslaviji manj turistov

BEOGRAD — Turistični obisk v Jugoslaviji je tudi v drugi polovici julija bil manjši od istega obdobja v lanskem letu. Po podatkih Zveznega zavoda za statistiko se je število turistov zmanjšalo za 14 odstotkov, in to predvsem v dalmatinskih letoviščih, Istri in Kvarneru. Tu je osip ponekod znašal tudi 22 odstotkov, vtem ko je bilo število turistov v Crnogorskem primorju približno isto kot lani. Do porasta turistov je prišlo edino na slovenski obali. Domačih turistov je 15 odstotkov manj kot lani, tujih gostov pa približno prav toliko. Največji osip je bil v delavskih počitniških domovih (-45 odstotkov), privatnih sobah (-20 odstotkov) in kampih (-16,4 odstotka). Večje število turistov je edino v hotelih. Trenutno se v Jugoslaviji nahaja 550 tisoč turistov.

Težki časi za filipinsko vlado Po hudem potresu še kritike

MANILA — Po hudem potresu, ki je terjal skoraj tisoč žrtev, se je na filipinske oblasti vsul plaz kritik. Mnogi trdijo, da se je reševalni stroj premikal prepočasi, vsekakor pa opozarjajo na pomanjkljivosti krajevne civilne zaščite. Ugotovili so, da je morala večina reševalcev delati v nemogočih okoliščinah, saj so ljudi reševali kar z vrvmi, ker niso imeli dovolj žerjavov na razpolago. Sedaj je že prepozno, da bi lahko rešili življenje komu od dijakov, ki so ostali v splošnem šolskem poslopju, prav tako brezupno pa je iskanje preživelih pod ruševinami velehotelov, poleg tega pa reševalci še danes niso dospeli do vseh krajev, ki jih je prizadel potres.

Na slikah (telefoto AP): reševalci si morajo ročno utirati pot do trupel (slika zgoraj), v Baguiu so vse prometnice nedostopne vozilom (slika spodaj)